

Broj: 0203 - 4350/12  
Budva, 06.11.2023. godine

Na osnovu člana 21. Statuta Javnog Preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, razmatrajući Izvještaj o aktivnostima Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, tokom turističke sezone 2023.godine, broj: 0202-4347/1 od 31.10.2023.godine Upravni odbor na 47. redovnoj sjednici održanoj dana, 06.11. 2023.godine, donosi

### Odluku

- 1.Usvaja se Izvještaj o aktivnostima Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, tokom turističke sezone 2023.godine, broj: 0202-4347/1 od 31.10.2023.godine.
- 2.Zadužuje se direktor da usvojeni Izvještaj dostavi resorno nadležnom ministarstvu - Ministarstvu prostornog planiranja , urbanizma i državne imovine na upoznavanje.
- 3.Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na web stranici Javnog preduzeća..

Predsjednik Upravnog odbora,



Blažo Rađenović



JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE  
MORSKIM DOBROM CRNE GORE

**Izveštaj o aktivnostima  
Javnog preduzeća za upravljanje morskim  
dobrom Crne Gore  
tokom turističke sezone 2023. godine**



*oktobar, 2023. godine*

## AKTIVNOSTI NA PRIPREMI TURISTIČKE SEZONE 2023. GODINE

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u cilju blagovremene pripreme turističke sezone 2023. godine, razmatralo dostavljene zahtjeve zakupaca kupališta koji se tiču izmjena i dopuna Atlasa crnogorskih plaža i kupališta za period od 2019. do 2023. godine. Od strane Upravnog odbora Javnog preduzeća u 2023. godini donijete su Odluke o izmjenama i dopunama Atlasa, i to: Odluka br: 0203-1274/5 od 01.03.2023. godine; Odluka br: 0203-1790/3 od 30.03.2023. godine; Odluka br: 0203-2155/6 od 21.04.2023. godine; Odluka br: 0203-2644/9 od 31.05.2023. godine; Odluka br: 0201-2861/6 od 19.06.2023. godine; Odluka br: 0203-3387/3 od 02.08.2023. godine; Odluka br: 0203-3704/7 od 11.09.2023. godine. Atlasom su definisana kupališta, njihova vrsta/kategorija, površina, dužina i sl.

Na osnovu Atlasa crnogorskih plaža i kupališta za period 2019-2023. godine, kupališta su podijeljena na hotelska, javna i kupališta specijalne (posebne) namjene, pri čemu su javna kupališta podijeljena na 8 vrsta, i to: **porodična, kupališta za aktivan odmor** koja se dijele na 3 podvrste (sportska, rekreativna i adrenalinska kupališta, kupališta za ronioce i kupališta za kite/wind surfing), **party kupališta, romantična kupališta, kupališta bez plažnog mobilijara, kupališta za kućne ljubimce (pse), kupališta sa prirodnim ljekovitim faktorima i wellness sadržajima i izletnička**, dok su pod **kupalištima specijalne (posebne) namjene** definisane 2 vrste kupališta, i to: nudistička kupališta i kupališta namijenjena dječijim odmaralištima.



Slika br.1: Prikaz kupališta, Kraljičina plaža - Budva

Atlasom crnogorskih plaža i kupališta, kao i donesenim Odlukama Upravnog odbora Javnog preduzeća, definisano je ukupno **565 kupališta** od toga **67 hotelskih, 11 specijalnih, 1 bazensko, 446 javnih kupališta** (346 porodičnih, 22 kupališta za aktivan odmor (4 sportska, rekreativna i adrenalinska kupališta, 7 kupališta za ronioce i 11 kupališta za kite/wind surfing), 8 party kupališta, 10 romantičnih kupališta, 27 kupališta bez plažnog mobilijara, 8 kupališta za kućne ljubimce (pse), 2 kupališta sa prirodnim ljekovitim faktorima i wellness sadržajima i 23 izletničkih), kao i **38 investicionih i 2 plivališta**.

Aktivnosti vezane za **obuku i licenciranje spasilaca na vodi** sprovedene su u saradnji sa Crvenim Krstom Crne Gore. Ukupno je sprovedeno 4 termina za obuku novih spasilaca i 16 termina za provjeru sposobnosti već obučanih spasilaca radi obnove licenci za 2023. godinu. Svaki spasilac koji je položio kurs dobio je međunarodno priznatu ILS licencu, koja važi za tekuću sezonu. Prema izvještaju Crvenog Krsta za 2023. godinu ukupno je na raspolaganju bilo 670 licenciranih spasilaca na vodi (40 ili 6,35% spasilaca više nego u prethodnoj 2022. godini), što je rekordan broj od osnivanja Centra za obuku spasilaca na vodi od 1999. godine. Od toga je obučeno 147 novih spasilaca na vodi dok je 523 obučanih spasilaca koji su prošli provjere i ovjerali svoje licence.

Shodno zaključenom Ugovoru o isporuci opreme za 2023. godinu, Javno preduzeće je **na 2 kupališta** (u opštini Herceg Novi i opštini Tivat), koja nisu imala zakupce, postavilo bove za obilježavanje kupališta sa morske strane i opremilo ih kabinama za presvlačenje i kantama za otpatke.

# AKTIVNOSTI TOKOM TURISTIČKE SEZONE 2023.GODINE

*Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra*

**Slijedi prikaz najznačajnijih predsezonskih investicionih aktivnosti po opštinama:**

## **I. IZRADA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE :**

### **Herceg Novi**

1. Rekonstrukcija Novosadske plaže – Herceg Novi
  - Izrada tehničke dokumentacije u toku  
Obrazloženje: Idejno rješenje dostavljeno, Glavni gradski arhitekta uputio dopis o svojoj nenadležnosti, nakon korekcija izvršenih u dijelu konstrukcija projektant je pristupio izradi Glavnog projekta.
2. Trotoar od željezničkog mosta do plaže „Zmijice“ u Zelenici u dužini od cca 300m
  - Izrada tehničke dokumentacije u toku:
  - Obrazloženje: Idejno rješenje proslijeđeno na saglasnost Glavnom državnom arhitekti (Glavni gradski uputio na nadležnost GDA) nakon čega je isti uputio Rješenje o dopuni Idejnog rješenja (između ostalog i pribavljanje saglasnosti vlasnika privatnih parcela koje ulaze u zahvat predmetnog trotoara. Shodno zaključku sa sastanka (odžanog u prostorijama Javnog preduzeća gdje su prisustvovali predstavnici MZ Zelenika, Opštine Herceg Novi i vlasnici privatnih parcela) potrebno je da se izradi nova geodetska podloga predmetne lokacije kako bi projektant izvršio korekcije Idejnog rješenja shodno sugestijama privatnih lica. Nakon navedenih aktivnosti potrebno je uz dobijene saglasnosti Idejno rješenje ponovo poslati GDA na saglasnost.
  -
3. Izrada projektne dokumentacije za izgradnju rampe za lica sa posebnim potrebama u Bijeloj, Herceg Novi
  - Urađena tehnička dokumentacija

### **Kotor**

- Šetalište Morinj – Verige , dužina cca 3,3 km
  - Izrada tehničke dokumentacije u toku
  - Obrazloženje: Prilikom prezentacije Idejnog rješenja utvrđeno je da je potrebna dopuna UTU u dijelu katastarskih parcela. Sekretarijat za urbanizam Opštine Kotor je prosljeđio predmet na dalje postupanje nadležnom Ministarstvu. Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma uputilo je dopis o svojoj nenadležnosti nakon čega je ponovo upućen zahtjev za dopunu predmetnih Urbanističko – tehničkih uslova Sekretarijatu za urbanizam Opštine Kotor. Upućena urgencija za hitnost u postupanju u cilju nastavka aktivnosti na izradi tehničke dokumentacije.
4. Izrada projektne dokumentacije za šetalište-lungomare ispod Opšte bolnice u dužini od cca 750m ( na potezu od Macea do Mua), Kotor
    - Izrada tehničke dokumentacije u toku

- **Obrazloženje:** Javno preduzeće je pokrenulo aktivnosti u cilju izrade Elaborata o parcelaciji predmetne lokacije kako bi Projektant dopunio Idejno rješenje istim i kao takvo proslijedio na davanje saglasnosti Glavnom gradskom arhitekti.

5. Idejno rješenje za uređenje dijela platoa ispred opšte bolnice u Kotoru prema zgradi stanice policije , p=2100 m<sup>2</sup>, dužina 120 m

- Urađena tehnička dokumentacija

#### **Tivat**

6. Pješačka staza Sv. Roko – Lepetani u dužini od cca 2,2km

- Urađena tehnička dokumentacija
- **Obrazloženje:** Nakon dobijene saglasnosti GGA na Idejno rješenje nastale su neočekivane okolnosti – proglašenje javnog interesa od strane opštine Tivat za vodovod i kanalizaciju, izmijenjeni UTU i konzervatorski uslovi od strane Sekretarijata.

Projektant i revident dostavili revidovan Glavni projekat i pozitivan izvještaj revizije.

Zbog navedenih novonastalih okolnosti potrebno je započeti aktivnosti za izradu NOVE projektne dokumentacije.

7. Izrada Glavnog projekta pješačke staze - Lungo mare sa parternim uređenjem javnih površina obodom Ponte Seljanovo u Tivtu, dužine cca 500 m , DSL „Sektor 22“

- Izrada tehničke dokumentacije u toku
- **Obrazloženje:** Nakon dostavljenog Idejnog rješenja GGA na saglasnost , isti prosleđuje predmet GDA na dalje postupanje. Glavno državni arhitekta tražio izjašnjenje dodatno od Glavnog gradskog na Idejno rješenje nakon čega je isti donio rješenje o priznavanju stranke u postupku i tražio da se Idejno rješenje dopuni Elaboratom o parcelaciji.
- Javno preduzeće je pokrenulo aktivnosti u cilju izrade Elaborata o parcelaciji predmetne lokacije kako bi Projektant dopunio Idejno rješenje istim i kao takvo proslijedio na davanje saglasnosti Glavnom gradskom arhitekti.

8. Izrada projektne dokumentacije za uređenje dijela šetališta na potezu od Sv. Roka do parka Ivovica, cca 300m

- Izrada tehničke dokumentacije u toku
- **Obrazloženje:** Idejno rješenje proslijeđeno Glavnom gradskom arhitekti na davanje saglasnosti.

9. Izrada idejnog rješenja sanacije platoa ispred hotela Kamelije u Donjoj Lastvi u površini cca 3000m<sup>2</sup>, Opština Tivat

- Izrada tehničke dokumentacije u toku

10. Izrada idejnog rješenja za uređenje platoa kod lučice Kalimanj površine cca 2500m<sup>2</sup>, Opština Tivat

- Izrada tehničke dokumentacije u toku

#### **Budva**

11. Revitalizacija plaže Pržno – Budva

- Izrada tehničke dokumentacije u toku

- **Obrazloženje:** Nakon Idejnog rješenja, projektant je pristupio izradi Glavnog projekta koji je završen i poslat revidentu na dalje postupanje. U toku javnog uvida u objavljen Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu mještani su izrazili nezadovoljstvo ne Elaboratom već projektom nakon čega je Javno preduzeće organizovalo zajednički sastanak i prezentaciju od strane projektanta a zatim i prezentaciju projekta od strane autora Studije po kojoj je projekat i rađen.

**12. Izrada projektne dokumenatacije za revitalizaciju plaže Mogren, Opština Budva**

- Izrada tehničke dokumentacije u toku
- **Obrazloženje:** U toku je izrada Idejnog rješenja

**13. Izrada idejnog rješenja na hortikulturnom uređenju potpornih zidova ispod magistralnog puta, a iznad šetališta ka Zavali , Opština Budva**

- Urađena tehnička dokumentacija

**14. Izrada idejnog rješenja za II Fazu uređenja parka ispod Pošte, Opština Budva**

- Projektant: „Plan Plus“ Podgorica
- Urađena tehnička dokumentacija

**15. Izrada projektne dokumentacije javne rasvjete na potezu od početka Bečićke plaže do ugostiteljskog objekta Azuro, Opština Budva**

**Bar**

**16. Šetalište u Čanju u dužini od cca 1km**

- Urađena tehnička dokumentacija , revizija u toku

**17. Šetalište od Ratca do Žukotrlice u dužini od cca 2,4 km**

- Izrada tehničke dokumentacije u toku
- **Obrazloženje:** Idejno rješenje prosljedeno GGA na davanje saglasnost nakon čega je isti prosljedio predmet GDA na dalje postupanje. Glavni državni arhitekta je uputio rješenje u kojem su navedene sve dopune koje je potrebno izvršiti. U toku je izrada Elaborata o parcelaciji kojim će projektant dopuniti Idejno rješenje.

**18. Regulacija korita rijeke Željeznice – Bar**

- Izrada tehničke dokumentacije u toku
- **Obrazloženje:** Idejno rješenje upućeno na mišljenje Opštini Bar (budući da se radi o zajedničkoj investiciji). Mišljenje Opštine dostavljeno projektantu na izjašnjenje i u toku je usaglašavanje navedenih strana. Korigovano Idejno rješenje potrebno poslati GGa na saglasnost. Služba za uređenje i izgradnju uputila niz urgencija kako bi se intezivirale aktivnosti.

**19. Izrada projektne dokumenatacije za revitalizaciju šume-Golo Brdo (Elaborat pošumljavanja)**

- Urađena tehnička dokumentacija

**Ulcinj**

**20. Šetališna staza od hotela „Albatros“ do rta Đerane – Ulcinj – cca 2.3km**

- Izrada tehničke dokumentacije u toku
- **Obrazloženje:** Nakon dobije saglasnosti GGA na Idejno rješenje projektant je pristupio izradi Glavnog projekta. Nakon usaglašavanja dokumentacije sa revidentom došlo je do potrebe da se izmijeni naziv predmetnih UTU kako bi se nastavile aktivnosti na izradi Glavnog projekta. Javno preduzeće uputilo zahtjev za idavanje izmijenjenih UTU u dijelu naziva.

21. Izrada projektne dokumenatcije za zaštitu kosine od obrušavanja stijena iznad mandrača na južnom kraju Male plaže, Opština Ulcinj

- Izrada tehničke dokumentacije u toku
- **Obrazloženje:** Idejno rješenje upućeno na saglasnost GGA.

## II. IZVOĐENJE RADOVA :

### 1. OPŠTINA HERCEG NOVI:

#### 1.1 Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama, Partija 2 - Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale na potezu Ploče - Herceg Novi broj: 0204-2624/4 od 09.08.2022

Lokacija: Šetalište „ V Danica” (kod vile Beko)

- Sanacija trotoara - nabavka i ugradnja kamena cca10m<sup>2</sup>

*Prije*



*Posle*



Lokacija: Đenovići, kat.parcela 650 KO Đenovići (kod kuće Tomanovića)

- Sanacija površinskog dela ponte - čišćenje površine od peska i prašine; nalivanje betona sa ugradnjom mrežaste armature (površina 80m<sup>2</sup>); ugradnja inox stepeništa sa 6 gazišta i rukohvata.

*Prije*



*Posle*





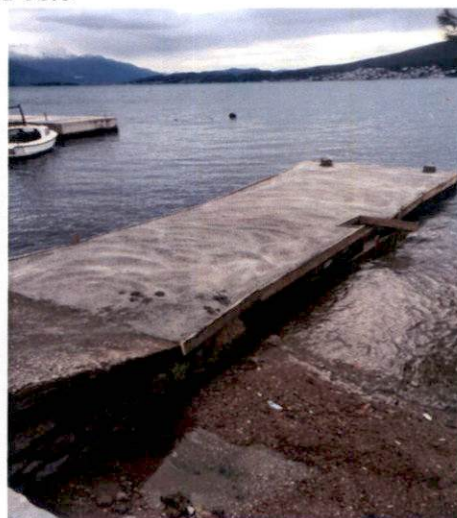
Lokacija: Baošići, kat.parcela 757, KO Baošići (kod kuće Sjerkovića)

- Priprema oštećene betonske površine i izrada armirane ploče - 35m<sup>2</sup>

*Prije*



*Posle*



Lokacija: Kamenari, kat par 228KO Jošice

Sanacija oštećenja dijela obale – skidanje oštećenog betona, armiranje, šalovanje i betoniranje površin

*Prije*



*Posle*





Lokacija: Đenovići, k.p. 669

- Sanacija oštećenja dela obale - sanacija površinskog dijela navoza i dijela ponte površine 150m<sup>2</sup>

*Prije*



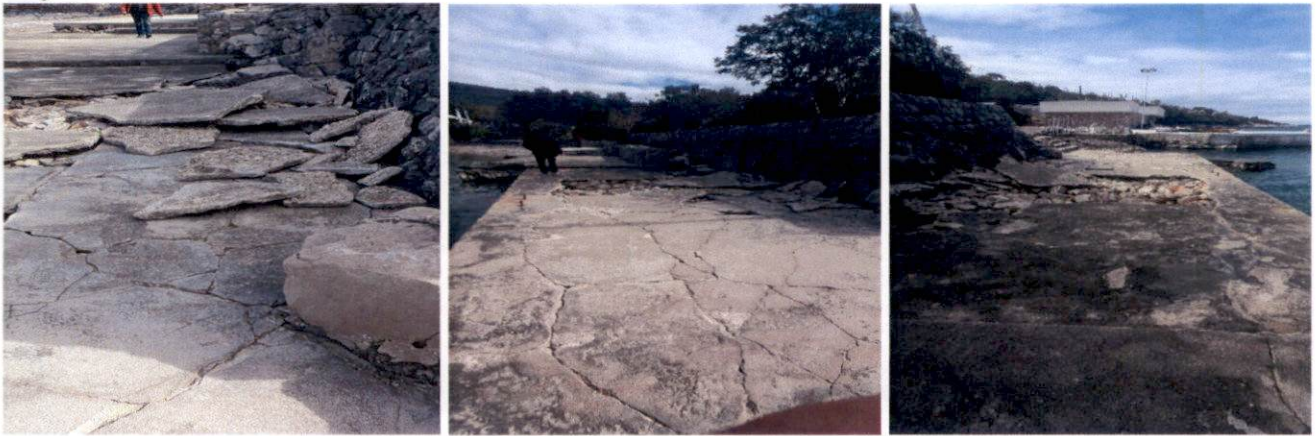
*Posle*



### Lokacija kat par 1784 Radovanići , Mirište

- Sanacija oštećenja dijela obale

*Prije*



*Posle*



**Ukupna vrijednost izvedenih radova za HITNE SANACIJE u Herceg Novom (sa obračunatim PDV-om), stavka 1.1: 26.458,30 €**

### **1.2. Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa (Mandraći, ponte, pristaništa )**

Lokacija: KO Topla k.p.634 (ispred restorana Kastel)

- Sanacija ponte – uklanjanje postojećeg betona i ponovno šalovanje, armiranje i betoniranje kompletne površine

*Prije*



*Posle*



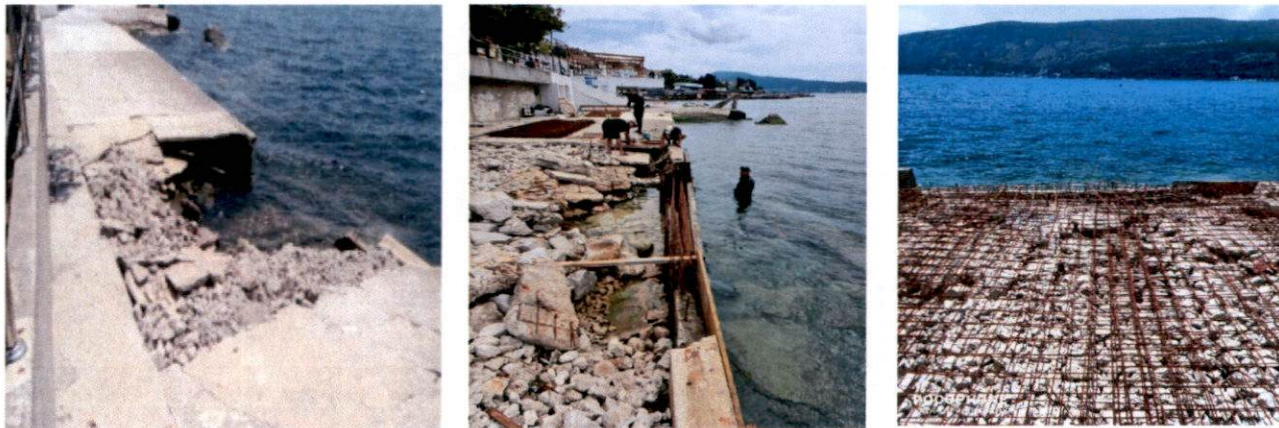
**Ukupna vrijednost izvedenih radova na SANACIJI PONTI, u opštini HERCEG NOVI (sa PDV-om), stavka 1.2: 2.210,66\_€**

**1.3 Hitne mjere za sanaciju kupališta u Igalu - prema ugovoru za izvođenje radova – hitnih mjera za sanaciju kupališta u Igalu, opština Herceg Novi, broj 204-2353/16 od 26.06.2023.godine**

**Lokacija: KO Topla, kupalište 7D, kat.par. 938 (Novosadska plaža)**

Izvršen je deo sanacionih radova - građevinsko zanatski radovi, dok ostatak radova nije bilo mogućnosti odraditi do otpočinjanja ljetnje turističke sezone i isti će biti završeni nakon sezone. Plaža je sanirana do nivoa gdje se može koristiti u punom kapacitetu, tako da zakupac plaže ne bude oštećen.

***Prije***



***Posle sanacije:***



**Ukupna vrijednost izvedenih radova na sanaciji kupališta u Igalu, stavka 1.3 (sa uračunatim pdv-om) je: 43.069,96 €**

**1.4 Rekonstrukcija javne rasvjete u opštini Herceg Novi – prema Ugovoru za izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete opština Herceg Novi broj 204-143/5 od 22.02.2023.godine; radovi su obuhvatili kompletnu zamenu napajanja javne rasvjete, stubova i svetiljki u naseljima Baošići i Djenovići u dužini od cca 3.100m. Novopostavljeni stubovi javne rsvjete su metalni, toplopocinkovani konusni, visine 4m sa odgovarajućom LED svetiljkom.**

### Prije



### U toku



### Posle



**Ukupna vrijednost izvedenih radova za rekonstrukciju javne rasvjete (sa uračunatim pdv-om), pozicija 1.4: 217.766,74 €**

**Napomena: Ugovor nije u potpunosti realizovan zbog izbora i načina oblaganja kamenom temelja stubova javne rasvjete, koji nije bio usaglašen sa zahtjevima Investitora i projektnom dokumentacijom. Izvođač, projektant i Investitor su na zajedničkom sastanku usaglasili izgled kamena kojim bi trebalo obložiti temelje stubova javne rasvjete. Čeka se realizacija ugovorenih radova.**

**UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA ZA OPŠTINU HERCEG NOVI: 289.505,66 €.**

## 2 OPŠTINA KOTOR

### IZVOĐENJE RADOVA:

#### 2.1. Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama, Partija 2 - Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale na potezu Ploče - Herceg Novi broj: 0204-2624/4 od 09.08.2022

Lokacija: Šetalište Risan Perast - k.p. 634 KO Topla

- Sanacija postojećeg zidića i trotoara - podbetoniranje zidića, popunjavanje rupa i postavljanje behaton kocki koje nedostaju

*Prije*



*Posle*



#### Lokacija carinski terminal u luci Kotor

- Sanacija oštećenja carinskog terminala obuhvata radove: sječenje asfalta, utovar i odvoz na deponiju, izrada AB ploče dvojno armirane i ugradnja asfalta ABs11

*Prije sanacije:*



*Posle sanacije:*



### **Lokacija Orahovac, kat par 286 opš. Kotor**

- Sanacija oštećenja dijela obale na kat par 286 Orahovac obuhvatila je šalovanje i betoniranje obalnog pojasa i izradu prilazne staze

#### ***Prije***



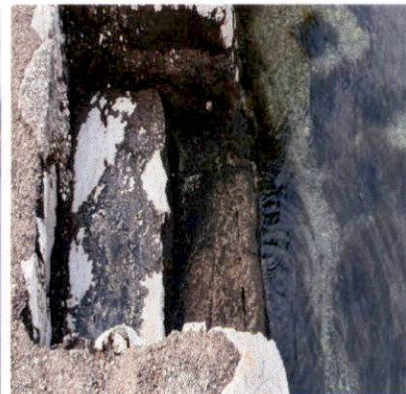
#### ***Posle:***



### **Lokacija Dobrota I kat par 1559**

- Sanacija oštećenja dijela obale – sanacija temelja i stepeništa kao i presvlačenje ponte betonom

#### ***Prije:***



*Posle:*



**Ukupna vrijednost izvedenih radova na HITNIM SANACIJAMA u opštini KOTOR, stavka 2.1 je: 22.188,45 €**

**2.2. Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa (Mandraći, ponte, pristaništa)**

Lokacija: KO Perast, k.p.4

- Sanacija dijela ponte – uklanjanje postojećeg betona i ponovno šalovanje, armiranje i betoniranje kompletne površine

*Prije*



*Posle*



Lokacija: KO Perast, k.p.351

• Sanacija dijela ponte – priprema površine za izradu nove AB ploče i betoniranje AB ploče debljine 15cm

*Prije*



*Posle*



Lokacija: KO Perast, k.p.367

• Sanacija dijela ponte – rezanje betonske ploče, podvodni iskop temelja za stepenik u vodi, izrada stepenika do kote plaže, izrada inox rukohvata

*Prije*



*Posle*



**Ukupna vrijednost izvedenih radova na SANACIJI PONTI, u opštini KOTOR, stavka 2.2:  
12.583,60 € (sa PDV-om)**



**2.3 Sanacija javne rasvjete u opštini Kotor** – prema Ugovoru za izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete svih primorskih opština, po partijama, partija 1 - izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete u opštini Kotor br.0204-159/14 od 10.03.2023.godine. Radovi su obuhvatili demontažu postojećih, starih kandelabera i nabavku, isporuku i ugradnju stubnog fenjera tipa 66.2.čv. proizvođača Feromedica, ukupno 11 kom nalokaciji šetalište Dobrota.

**Ukupna vrijednost izvedenih radova na sanaciji javne rasvjete u opštini Kotor (sa uračunatim PDV-om), stavka 2.3: 13.942,83 €**

**Radovi u toku:**

**2.4 Izvođenje radova na rekonstrukciji postojeće javne rasvjete u zoni morskog dobra, opština Kotor**

**Lokacije: šetalište Dobrota, Benovo ulica kod suda, Peluzica i Dobrota donji put.**

**Rekonstrukcija javne rasvjete će obuhvatiti zamjenu stubova i svjetiljki u Dobroti, dodavanje 3 stuba javne rasvjete u Benovu kao i zamjenu postojećih svjetiljki u Peluzici novim LED svjetiljkama.**

**Ukupna vrijednost ugovorenih radova je 57.945,49€**

**Napomena: Radovi na rekonstrukciji javne rasvjete u opštini Kotor su u procesu realizacije i izvode se u skladu sa Ugovorom.**

**UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA U OPŠTINI KOTOR: 106.660,37 eura**

## 2. OPŠTINA TIVAT

### IZVOĐENJE RADOVA:

3.1. Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama,  
Partija 2 - Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale na potezu Ploče - Herceg  
Novi broj: 0204-2624/4 od 09.08.2022

#### Lokacija šetalište "IVA Vizine" Tivat

Uklanjanje ostataka betonske obloge mašinskim putem i sanacije betonske obloge lica obale

#### *Prije*



#### *Posle*



#### Lokacija Krašići kat par 955/2

- Sanacija oštećenja dijela obale Krašići obuhvata nabavku i ugradnju nedostajućih kamenih ploča i fugovanje površine mula

#### *Prije*



#### *Posle*



### Lokacija Lepetane kat par489

– Sanacija oštećenog dijela AB ploče

*Prije*



*Posle*



**Ukupna vrijednost izvedenih radova za HITNE SANACIJE u Opštini TIVAT (sa PDV-om) – pozicija 3.1 je: 2166,64 €**

### **3.2 Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa (Mandraći, ponte, pristaništa )**

Lokacija kat par 476 KO Lepetane - uklanjanje postojećeg betona, šalovanje i betoniranje kompletne površine

*Prije*



*Posle*



**Lokacija kat par 475 KO Lepetane** - Ispunjavanje kaverni enatorskom metodom u oštećenjima na ponti

*Prije*

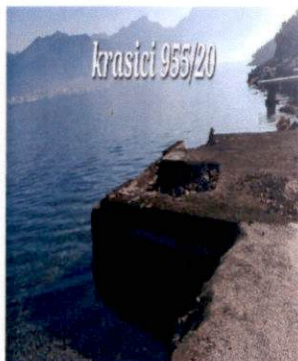


*Posle*



**Lokacija Krašići kat par 955/13 955/20 I 1306** - Sanacija oštećenih dijelova ponte (temelja, ploče...)

*Prije*



*Posle*



**Ukupna vrijednost izvedenih radova na SANACIJI PONTI, u opštini TIVAT: 26.468,85 € (sa PDV-om)**

### **3.3 Lokacija: Mrčevac**

- Nabavka i polaganje energetskog kabla za obezbeđivanje priključka za privremeni objekat na k.p.1263 KO Mrčevac



**Ukupna vrijednost izvedenih radova za nabavka i polaganje energetskog kabla, pozicija 3.3 je 9.676,80€ (sa uračunatim pdv-om)**

**3.4 Uređenje pješačke staze - Solila – radovi su se izvodili prema Ugovoru za izvođenje radova na uređenju pješačke staze u dužini od 80m uz granicu rezervata Tivatska solila, br. Ugovora 0204-882/2 od 09.02.2023. godine**

*Prije*



*Posle*



**Ukupna vrijednost izvršenih radova na uređenju pješačke staze uz granicu rezervata Tivatska solila (sa uračunatim PDV-om), stavka 3.4: 17.051,32 €**

**3.5. Rekonstrukcija javne rasvjete u opštini Tivat – prema Ugovoru za izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete, svih primorskih opština, po partijama, Partija 2- Izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete u opštinama Tivat i Budva broj 0204-159/15 od 10.03.2023.godine; radovi su obuhvatili nabavku i zamjenu starih dotrajalih svjetiljki novim LED svjetiljkama na lokacijama: Krašići (ulica Luštička), Brdišta (ulica Brda), put prema Ostrvu cvijeća (od raskrsnice Aerodromska i ul. Brda), ukupno 44 komada.**

*Prije*



*Posle*



**Ukupna vrijednost izvedenih radova na rekonstrukciji javne rasvete u opštini Tivat (sa uračunatim PDV-om), stavka 3.5: 7.171,67€.**

#### **Radovi u toku**

**3.6.** Sanacija, uređenje i održavanje postojeće infrastrukture, šetališnih staza, mostova, kanala i nasipa, izrada i popravka informativnih tabli, hortikulturno uređenje za Tivatska solila

Radovi se izvode u skladu sa potpisanim Ugovorom.

Vrijednost ugovorenih radova je 19.965,00€

**UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA U OPŠTINI TIVAT (sa PDV-om):**  
**82.500,28 €**

## 4 OPŠTINA BUDVA :

### IZVOĐENJE RADOVA:

**4.1. Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama, po partijama: Partija 1 – Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale na potezu Ulcinj – Trsteno**

**Lokacija - Plato ispred stare autobuske stanice, Opština BUDVA** – Popravka betonske površine na platou stare autobuske stanice u Budvi i dotičnih žardinjera. Sanacija ravnih betonskih površina, armiranje i betoniranje platoa i žardinjera, izrada i ugradnja poklopnih ploča preko kanala.

*Prije*



*Posle*



**Lokacija – Stari gradski park, Opština BUDVA** – Popravka staza u starom gradskom parku u Budvi. Sanacija ravnih betonskih površina, razbijanje starog betona, utovar i odvoz, armiranje i betoniranje dijelova staze koji se saniraju. Nabavka i ugradnja „bilečkog“ kamena na šetalištu sa uklapanjem u postojeći. Nabavka i ugradnja komplet dvije liveno gusane rešetke za odvod atmosferskih voda.

*Prije:*



## Posle



**Lokacija – Šetalište u Petrovcu ispod Kastela, Opština BUDVA** – Popravka popločanja na šetalištu u Petrovcu. Nabavka i ugradnja štokovanog kamena na šetalištu sa uklapanjem u postojeći. Štemovanje stare košuljice i skidanje cementnog maltera sa starih kamenih ploča. Nabavka i ugradnja crvenog kamena za popločanje na platou pristaništa sa uklapanjem u postojeći.

## Prije





*Posle*



**Lokacija – Prilazna staza ka arhivi JP MD, Opština BUDVA**

*Prije*



*Posle:*



**Lokacija – Stepenice za silazak na plažu na Svetom Stefanu (jug), Opština BUDVA** – Zamjena lijevog oslonačkog stuba trouglom od kutija 100x100x3 mm i njegovo fiksiranje ankerima za potporni zid. Reparacija konstrukcije stepenica sa skidanjem patosa i zamjenom oštećenih dasaka i kutija. Farbanje metalne konstrukcije stepenica sa prethodnim struganjem, antikorozivnom zaštitom i premazivanjem završnom bojom za metal najmanje dva puta (tamno plava boja). Betoniranje praga na dnu stepenica sa ankerisanjem za postojeću stopu potpornog zida i stope ispod desnog stuba.

*Prije*



*Posle*



**Lokacija – Šetalište ispod restorana Jadran, Coco i Marinero, Opština BUDVA** – Nabavka, transport i ugradnja poklopnih kamenih ploča neparapetnom zidu kod plažnog bara “COCO”. Čišćenje kanala za atmosferske vode ispred restorana JADRAN. Iskop ispred cijevi koja odvodi atmosfersku vodu iz kanala između MARINERA i OBALE u more.

*Prije*



*Posle*



**Lokacija – Staza ka plaži Mogren, Opština BUDVA** – Nabavka i ugradnja nedostajućih elemenata zaštitne bravarske ograde na stazi ka plaži Mogren sa antikorozivnom zaštitom i farbanjem u najmanje dva sloja bojom u tonu postojeće ograde..

*Prije*



*Posle*



**Lokacija – Plaža Đevištenje, Opština BUDVA –** Izrada i montaža informativnih tabli kod tunela za Kamenovo.

*Prije:*



*Posle*



**Lokacija – Plaža 27A, Buljarica, Opština BUDVA –** Sakupljanje, utovar i odvoz muravine sa plaže na deponiju. Čišćenje je organizovano iz tri puta.

*Prije*



*Posle*



**Lokacija – Staza iznad plaže Kamenovo, Opština BUDVA** – Popravka drvene ograde na stazi iznad plaže Kamenovo i farbanje stubova ograde sandolinom u najmanje dva sloja

*Prije*



*Posle*



**Lokacija – Most na rijeci Saltavi, Buljarica, Opština BUDVA** – Krčenje rastinja i otvaranje prostora za fundiranje potpunog zida.

*Prije*

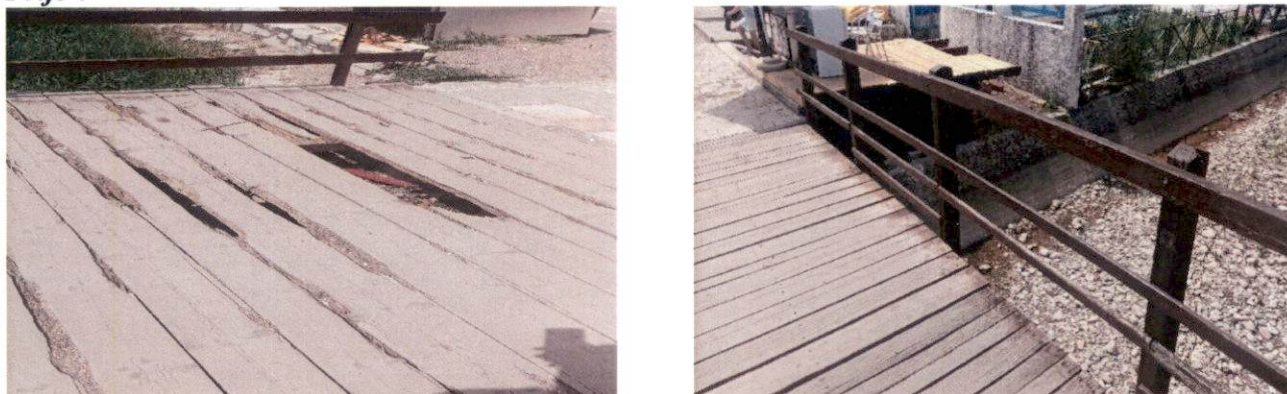


***Posle***



**Lokacija – Mostovi na šetalištu kod ZELENOG GAJA i na rijeci Grđevici, Opština BUDVA –**  
Uklanjanje oštećenih dasaka i odvoz na deponiju.

***Prije :***



***Posle***



**Lokacija – Navoz za čamce u Rafailovićima, Opština BUDVA** – Nabavka i montaža dva čelična stubića dimenzija 80x80x3 mm, visine 1,0 m.

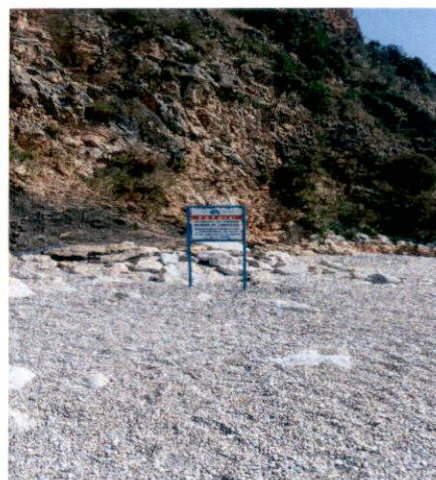
***Posle montaže :***



**Lokacija – Sanacija ravnih betonskih ploča kod “Stare autobuske”** - radovi su obuhvatili nabavku, transport i ugradnju armirano betonskih ploča.

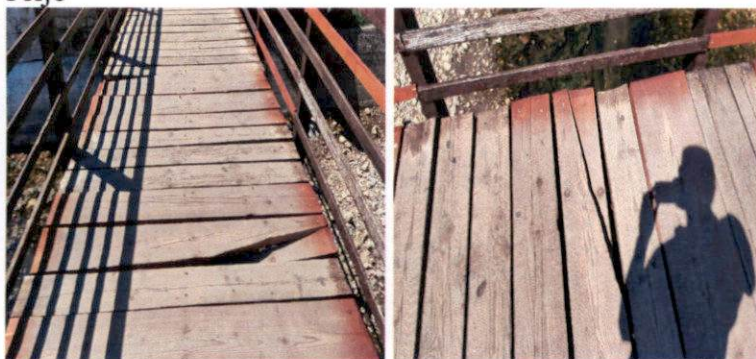


**Lokacija – Između plaže Jaz i Žute-grede** – Opština Budva – radovi na izradi i montaži informativnih tabli kod tunela između plaže Jaz i Žute-grede.



**Lokacija – most kod Gradskog bazena – Opština Budva - nabavka i ugradnja dasaka za hodnu površinu mosta**

Prije



Posle



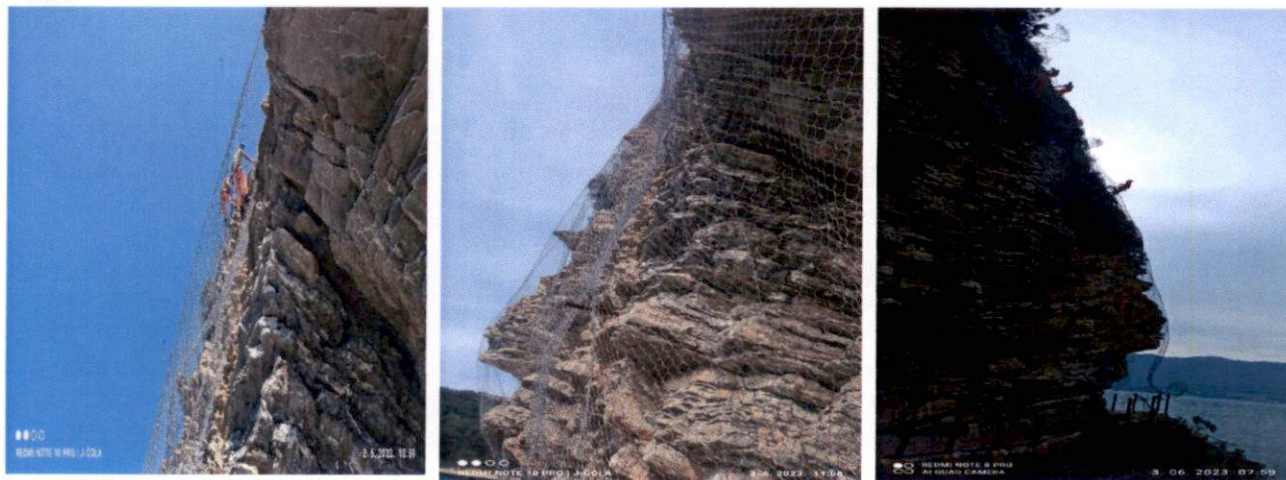
**Ukupna vrijednost izvedenih radova za HITNE SANACIJE u Opštini BUDVA (sa PDV-om) – pozicija 4.1 je: 43,358.54 €**

**4.2. Izvođenje radova – hitne sanacije kosine duž pješačke staze od hotela Avala do plaže Mogren, opština Budva**

Prije



Posle



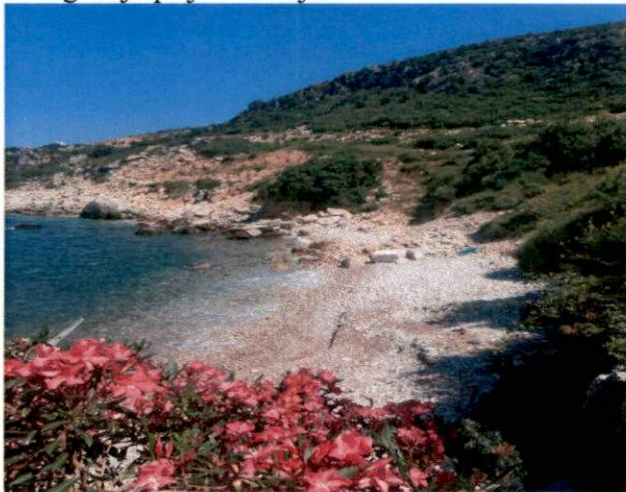
**Ukupna vrijednost izvedenih radova (sa PDV-om) – pozicija 4.2, je: 44.854,34 €.**



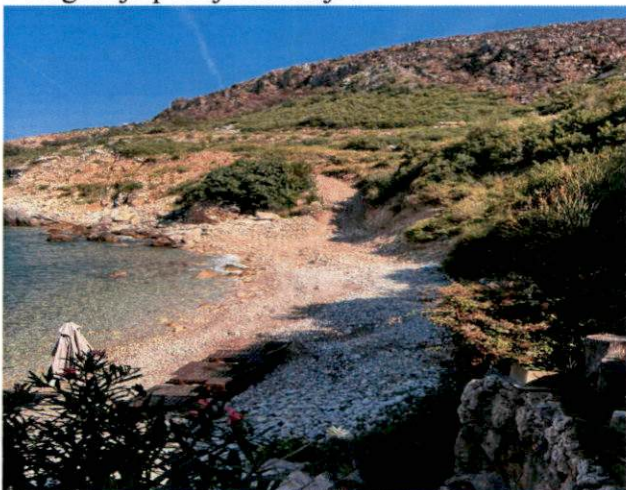
#### 4.3. Izvođenje radova na sanaciji kupališta na kat. parceli 2705 KO Reževići I (plaža Smokvica)

Radovi su obuhvatili izradu privremenog prilaznog puta do plaže 1 i 2, uklanjanje materijala iz zone plaže, razastiranje stinog materijala po plaži i izradu napera od krupnog materijala u cilju zaštite plaže.

Fotografije prije sanacije:



Fotografije poslije sanacije:



Ukupna vrijednost izvedenih radova (sa PDV-om) – pozicija 4.3, je: 9.583,20 €.

4.4. Izvođenje radova na sanaciji javne rasvjete – prema **Ugovoru za izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete svih primorskih opština, po partijama, partija 2 - izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete Tivat i Budva**

#### 4.5. Lokacija: šetalište Bečići

Radovi su obuhvatili **demontažu postojećih stubova javne rasvete sa svjetilkama (9 kom), nabavku, isporuku i montažu 9 stubova javne rasvete (Amiga Kraljevo, tip C1, nabavku, isporuku i montažu LED svjetiljki, tipa Zela proizvođača Schreder (9 kom )**

## Prije



## Posle



Ukupna vrijednost izvedenih radova (sa PDV-om) : 10.726,65

Radovi u toku:

4.5 Izvođenje radova, nabavka i postavljanje mostova u Budvi (Grđevica i kod vile Manojlović)  
Vrijednost ugovorenih radova je 148.492,59€.

Ugovor sa Izvođačem je potpisan, a isporuka i ugradnja mostova će otpočeti po dostavljanju privremene situacije od strane Izvođača i uplate 70% ugovorenog iznosa definisanog ugovorom.

4.6 Izvođenje radova na hitnoj sanaciji kosine duž šetališta u Rafailovićima (iznad plaže Đevištenje) – Sanacija obuhvata uklanjanje privremenog objekta i ugradnju mreže kao zaštite od odrona.

Vrijednost Ugovora: 44.498,11€

Napomena: Realizacija radova u toku, pod tačkama 4.5 i 4.6, je odložena za period nakon završetka ljetnje turističke sezone.

**UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA ZA OPŠTINU BUDVA (sa uračunatim PDV-om): 301.513,43 €**

## 5 OPŠTINA BAR:

### IZVOĐENJE RADOVA:

**5.1. Izvođenje radova na sanaciji izliva atmosferske kanalizacije na plaži u Sutomoru, ugovor broj**

- **Lokacija Sutomore** - koja je obuhvatila: mašinski iskop u pijesku ispod izliva do dubine 2m za disipacioni upojni bunar, mašinski iskop u zaledju na mjestu budućeg šahta za taložnik, nabavka, transport i ugradnja betonskih cijevi, izrada ab ploče upojnog bunara , usmjeravanje postojeće atmosferske kanalizacije na taložnik

#### *Prije*



#### *Posle*

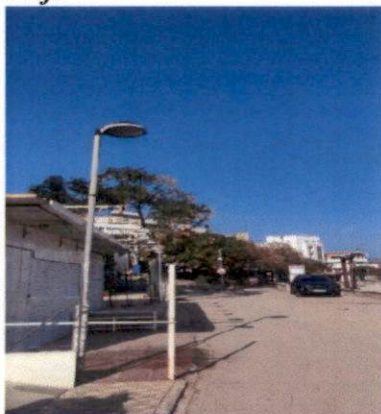


Ukupna vrijednost izvedenih radova na poziciji 5.1 (sa uračunatim PDV-om): **7.828,70 €**

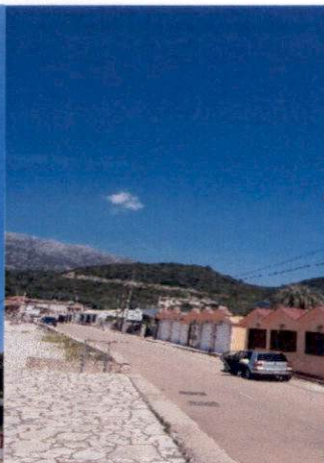
**5.2 Izvođenje radova na sanaciji javne rasvjete – prema Ugovoru za izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete svih primorskih opština, po partijama, Partija 3: Izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvjete u opštinama Bar i Ulcinj.**

**Lokacija Utjeha i Veliki pijesak** - Radovi su obuhvatili demontažu postojećih svjetiljki sa stubova javne rasvete (43 kom), nabavku, isporuku, montažu i povezivanje LED svjetiljke za uličnu rasvetu (43 kom), zamenu postojećeg kabla za napajanje svjetiljki – 129m

**Prije**



**Posle**



Ukupna vrijednost izvedenih radova na sanaciji javne rasvete (sa uračunatim PDV-om), pozicija 5.2:  
**7.327,38 €**

**UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA ZA OPŠTINU BAR : 15.156,08 €**

## 6. OPŠTINA ULCINJ

### IZVOĐENJE RADOVA:

**6.1 Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama, po partijama: Partija 1 – Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale na potezu Ulcinj – Trsteno**

**Lokacija – Stubovi rasvjete pored obale Port Milene u Đeranama**, Opština Ulcinj – Sanacija dva temelja stubova rasvjete u Đeranama.

*Prije*



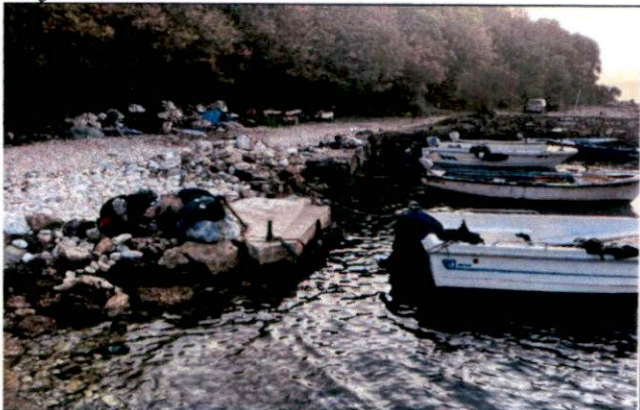
*Posle*



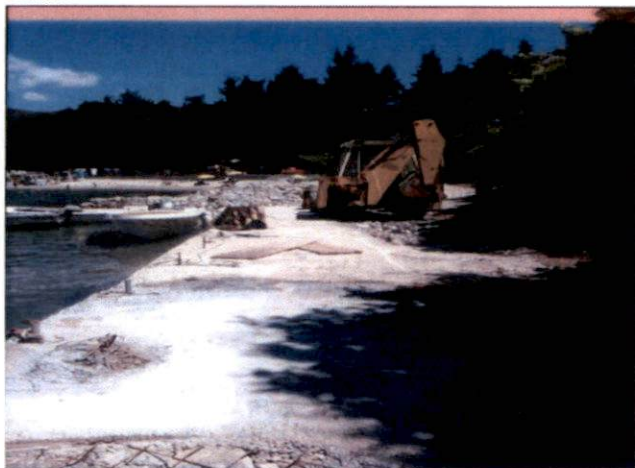
**Ukupna vrijednost izvedenih radova na HITNIM SANACIJAMA sa uračunatim PDV-om, stavka 6.1: 1.357,62 €**

**6.2 Hitna sanacija navoza i obalnog zida i produbljivanje korita u Lučici u uvali Valdanos - građevinski radovi na sanaciji navoza i obalnog zida i produbljivanje korita u lučici u uvali Valdanos – radovi su obuhvatili mašinsko uklanjanje starog oštećenog navoza, betoniranje temelja obalnog zida (u postojećim gabaritima), izrada oplata i ugradnja armature u obalni zid i podnu ploču, betoniranje obalnog zida i podne ploče (u postojećim gabaritima, tj vraćanje u prvobitno stanje), armiranje i betoniranje navoza u dužini 8m, produbljivanje korita lučice**

*Prije*



*Posle*



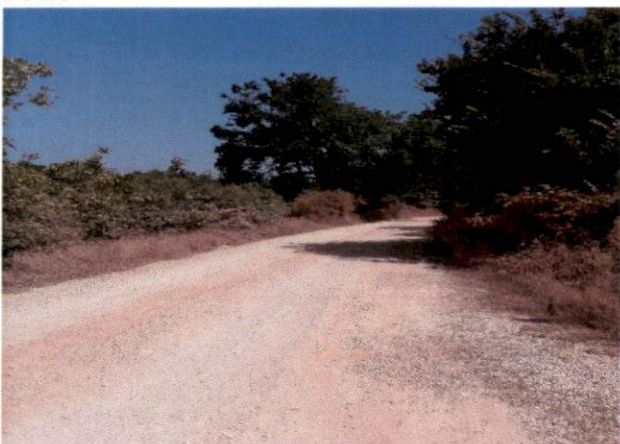
**Ukupna vrijednost izvedenih radova na sanaciji navoza i obalnog zida i produbljivanje korita u Lučici u uvali Valdanos sa uračunatim PDV-om, stavka 6.2: 7.950,89 €**

**6.3 Izvođenje radova na sanaciji puteva u zaleđu Velike plaže, opština Ulcinj – radovi su obuhvatili nasipanje, planiranje i valjanje prirodnog tampona za puteve K1 i K2**

*Prije*



*Posle*



**Ukupna vrijednost izvedenih radova sa uračunatim PDV-om, za poziciju 6.3: 67.227,60 €**

**6.4 Izvođenje radova na sanaciji javne rasvjete – prema Ugovoru za izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvete svih primorskih opština, po partijama, Partija 3: Izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvjete u opštinama Bar i Ulcinj**

**Lokacija borova šuma Ulcinj** - Radovi su obuhvatili demontažu postojećih svjetiljki sa metalnih stubova (51 kom), nabavku, isporuku, montažu i povezivanje LED svjetiljki za uličnu rasvetu (51 kom), reparaciju, transport i montažu postojećih metalnih stubova (5 kom)

**Prije**



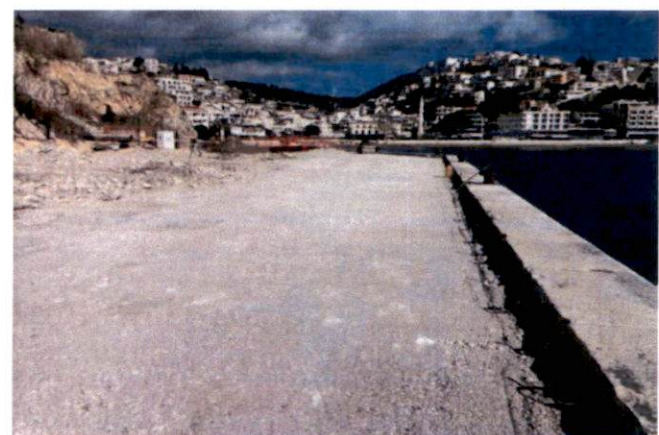
**Posle**



**Ukupna vrijednost izvođenja radova na sanaciji javne rasvjete (sa uračunatim PDV-om):  
8.267,93 €.**

**6.5 Izvođenje radova na parternom uređenju Velike skele, opština Ulcinj po partijama:  
Partija 1 – Izvođenje radova na uređenju Velike skele, Opština Ulcinj.**

**Lokacija Velika skela** – Radovi su obuhvatili zemljane, armirano-betonski i instalaterske radove po ovjerenom i revidovanom glavnom projektu.



**Ukupna vrijednost izvedenih radova ( sa uračunatim PDV-om) : 958.278,46 €**



**6.6 Izvođenje radova na sanaciji puteva u zaleđu Velike plaže i kućica na Adi Bojani, opština Ulcinj,** Ugovori br. 0204-3452/11 od 27.12.2022. godine i br. 0204-2071/14 od 23.06.2023. godine  
**Lokacija u zaleđu Velike plaže i kućica na Adi Bojani** – Radovi su obuhvatili nasipanje postojećeg puta tamponom, mašinsko razastiranje, kao i mašinsko profilisanje puta.

*Prije*



*Posle*

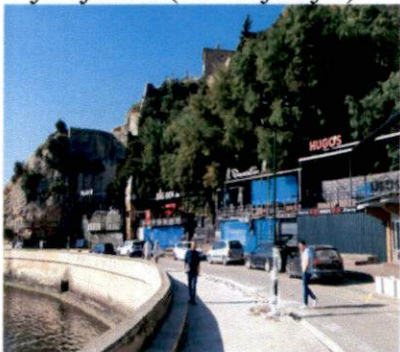


**Ukupna vrijednost izvedenih radova (sa uračunatim PDV-om) : 157.843,29 €**

Radovi u toku

**6.7 Izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvjete duž šetališta Pristan u opštini Ulcinj**  
*Lokacija saobraćajnice „Ulcinjskih moreplovaca“ na Maloj Plaži.*

Radovi obuhvataju zamjenu elemenata javne rasvjete - stubovi, lire, svjetiljke i oštećenog kabla javne rasvjete između rasvjetnih stubova. Ukupno će biti zamijenjeno 56 stubova komplet sa svjetiljkama (112 svjetiljki).



**Vrijednost ugovorenih radova je 147.864,42€.**

**Napomena: Ugovor o izvođenju radova na rekonstrukciji javne rasvjete u opštini Ulcinj je u procesu realizacije i predmetni radovi idu u skladu sa potpisanim Ugovorom**

**UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA ZA OPŠTINU ULCINJ: 1.348.790,21€**

Aktivnosti sa aspekta geodetske struke za 2023.godine :

- ❖ Zaključeni su Ugovori i to: Ugovor za pružanje geodetskih usluga br.0204-1324/21-1 od 06.07.2023.god. sa licenciranom geodetskom organizacijom „GEOTIN MNE“ d.o.o. Podgorica i Ugovor za pružanje usluga izrade geodetskih podloga sa upoređenjem projektovanog stanja za investiciona kupališta br.0204-1324/22 od 04.07.2023.god. sa licenciranom geodetskom organizacijom „Geom Max Group“ d.o.o. Podgorica i izvršeno je praćenje reaizacije istih (davanje radnih naloga, kontrola dostavljenih skica i dr.).
- ❖ Zaključen je Ugovor za pružanje usluga – Izrade Elaborata parcelacije po važećem planskom dokumentu (DSL – u) br.0102-3082/7 od 12.09.2023.god. sa licenciranom geodetskom organizacijom „NovaMax“ d.o.o. Nikšić za potrebe izrade tehničke dokumentacije za: pješačku stazu – lungo mare sa parternim uređenjem javnih površina obodom ponte Seljanovo, Opština Tivat; šetalište na potesu Ratac – Žukotrlica, Opština Bar i šetalište – lungo mare ispod Opšte bolnice, Opština Kotor.
- ❖ Takođe, u okviru redovnih aktivnosti odrađena su izjašnjenja Ministarstvu finansija, sa aspekta nadležnosti Javnog preduzeća a u pogledu kupovine nepokretnosti u državnoj svojini i uspostavljanja prava službenosti.
- ❖ U toku 2023.god. je rađeno na izradi novog Atlasa crnogorskih plaža i kupališta za period 2024-2028.god. (obilazak svih kupališta u svih 6 primorskih opština, rad na opštim smjernicama za planiranje kupališta i dr.).
- ❖ Svakodnevne konsultacije sa ostalim službama Javnog preduzeća, rad sa strankama, odgovor korisnicima morskog dobra i drugim institucijama, shodno podnešenim zahtjevima.

## AKTIVNOSTI TOKOM TURISTIČKE SEZONE 2023.GODINE

*Služba za ustupanje na korišćenje morskim dobrom i upravljanje lukama*

Javno preduzeće je u periodu od 01.01.2023.godine do 10.10.2023. godine objavilo 45 javnih poziva za zakup djelova morskog dobra, od čega 24 javna poziva za podnošenje ponuda za zakup javno-porodičnih, izletničkih, hotelskih kupališta, te djelova morskog dobra (dodatnih sadržaja na kupalištima), te 2 javna poziva za zakup privremenih lokacija na obalama rijeke Bojane (postupak zatvorenih koverti), te 21 javni poziv za javno nadmetanje za zakup privremenih lokacija radi postavljanja privremenih objekata (ugostiteljske terase, kiosk, privezište (pontoni) i slično koji postupak se sprovodi licitacijom).

Pored pripreme tenderskih i licitacionih postupaka i tenderske dokumentacije, intenzivno je vršen rad u komisijama, koji obuhvata i sprovođenje tenderskih postupaka, te sačinjavanje zapisnika o otvaranju ponuda, zapisnika o vrednovanju i ocjeni ponuda, donošenje odluka o izboru najpovoljnijih ponuđača, dok je kod javnog nadmetanja potrebno sprovesti aukcijski postupak najprije sačinjavanje zapisnika o otvaranju prijave, te potom sačinjavanje registra ponuđača, sprovođenje aukcije, salinjavanje izjava o prihvatanju izlicitirane cijene i zapisnika o aukciji. U navedenom periodu oformljeno je 57 komisija za sprovođenje tendera i aukcije, te rješavanje u drugostepenom postupku po prigovorima stranaka, donijeto je 89 Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, kao i 20 Izjava o prihvatanju izlicitirane naknade.

Izjavljeno je 15 prigovora/žalbi, te je za odlučivanje po istima u skladu sa Zakonom, formirana drugostepena komisija ili je u slučaju neblagovremenosti ili nedozvoljenosti isto dopisom ukazano podnosiocu.

Zaključeno je 22 vansudska poravnanja radi naplate naknade za korišćenje morskog dobra u prethodnom periodu 2019-2023.godina, dok je 11 u procesu zaključenja. Služba je u proteklom periodu aktivno radila na reviziji svih ugovora u smislu kontrole da li sus vi objekti koji su korišćeni na terenu I ugovorom predviđeni odnosno da li je za iste utvrđena naknada, te je shodno tome sprovodila dalje radnje.

U tom smislu je poslato 18 opomena pred utuženje. Takođe je u saradnji sa Službom za kontrolu morskog dobra tokom čitave turističke sezone praćen rad korisnika i stanje na terenu koje je evidentirano službenim zabilješkama i zapisnicima sa kupališta, te je u tom smislu upućeno 16 opomena, te 130 opomena pred raskid ugovora.

Broj novih Ugovora o korišćenju morskog dobra zaključenih u izvještajnom periodu je 69 (od čega 28 Ugovora za privremene lokacije na obalama rijeke Bojane), dok je u proceduri zaključenja još 48 ugovora.

Broj Aneksa o korišćenju morskog dobra koju su zaključeni tokom izvještajnog perioda je cca 850, od toga:

- 408 aneksa za ustupanje plaža i kupališta
- 298 ugovora/aneksa za ustupanje privremenih objekata i terasa
- 64 aneksa za pristaništa i privezišta

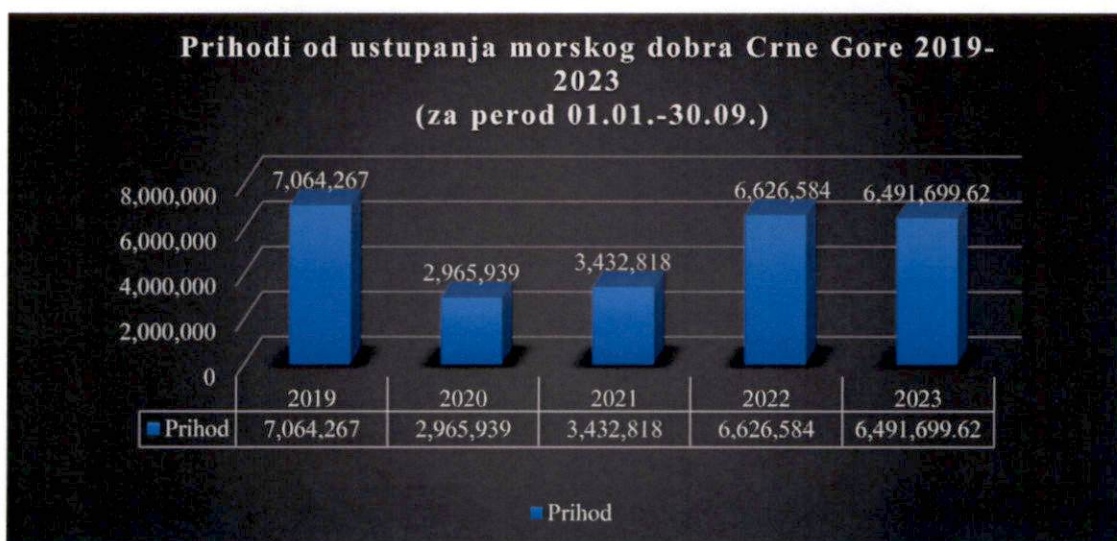
Preostali zaključeni Aneksi odnose se na privremene lokacije na Adi Bojani, za koje je zaključenje Aneksa još uvijek u toku.



Od ukupnog broja ugovora/aneksa o korišćenju morskog dobra koji su bili na snazi tokom 2023. godine raskinuta su 2 ugovora i to jedan ugovor za korišćenje kupališta u Ulcinju, te 1 ugovor za korišćenje privremene lokacije radi postavljanja ugostiteljskog objekta sa terasom u Baru.

Statistički po opštinama najveći broj Aneksa, a zaključen je za lokacije (kupališta i privremeni objekti) u Budvi (206), potom Herceg Novi (143), Bar (121), Kotor (96), Ulcinj (90) i Tivat (50).

Tokom izvještajnog perioda raspisan je jedan javni poziv za prikupljanje ponuda za izgradnju novog kupališta shodno planskim dokumentima, a isti je u toku. Predmet javnog poziva je izgradnja kupališta u Herceg Novom, na dijelu kat.par 1177 KO Topla.



## ***KORIŠĆENJE LUKA OD LOKALNOG ZNAČAJA, PRISTANIŠTA I PRIVEZIŠTA***

### ***-Obilježavanje ribarskih posti u Bokokotorskom zalivu u skladu sa Katalogom ribarskih posti Table za obavještenja***



U saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direktorat za ribarstvo, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom sprovelo je javnu nabavku - obilježavanje četrdeset i šest ribarskih posti u Bokokotorskom zalivu informativnim tablama, a sve u skladu sa Pravilnikom o načinu korišćenja održavanja, zaštite, označavanja, kao i dužini obale,



nazivu i mjestu ribarske poste ("Sl. List CG", br. 8/2011 i 8/2015) i Katalogom ribarskih posti. Procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 12.396,00€.

### ***-Revitalizacija ugroženih ribarskih posti u Bokokotorskom zalivu***



U saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Direktorat za ribarstvo, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom sprovelo je javnu nabavku - Revitalizacija ugroženih ribarskih posti u Bokokotorskom zalivu. Projektom zadatkom posrazumjevano je čišćenje morskog dna od krupnih otpadaka (betonskih blokova, automobilskih guma, bačenih kućanskih aparata i sl.) kao i ostalih objekata koji predstavljaju potencijalne prepreke na dnu mora, koje mogu smetati prilikom izvlačenja ribarskih mreža. Takođe, projektni zadatak je obuhvatio čišćenje morskog žala, od

svih objekata koji predstavljaju prepreke prilikom izvlačenja ribarskih mreža i sav otpad odložiti na deponiju. Ovom javnom nabavkom obuhvaćena je šezdeset i jedna ribarska posta u Bokokotorskom zalivu. Procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 16.528,92€.

## AKTIVNOSTI TOKOM TURISTIČKE SEZONE 2023.GODINE

### *Služba za zaštitu i održivi razvoj*

Kao sastavni dio zaključenih Ugovora/Aneksa o korišćenju morskog dobra za 2023. godinu i Urbanističko tehničkih uslova, izdati su Uslovi za organizaciju kupališta shodno Pravilniku o bližim uslovima u pogledu uređenosti i opremljenosti, vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru. **Ukupno je u 2023. godini pripremljeno 24 uslova za organizaciju kupališta**, dok su za kupališta kojima je trajanje Ugovora o korišćenju morskog dobra produženo za tekuću godinu, a kod kojih nije bilo izmjena, važeći uslovi koji su izdati tokom 2019., 2020., 2021., i 2022. godine. Uz navedene uslove izdaju se i skice za opremanje kupališta po vrstama sa primjerima izgleda svih propisanih informativnih tabli.

Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova na kupalištima formirane od opštinskih sekretarijata nadležnih za izdavanje Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima, vršile su kontrole kupališta samo na osnovu podnijetog zahtjeva svakog pojedinačnog korisnika. Na osnovu pozitivnog zapisnika komisije i ostale dokumentacije, opštinski sekretarijati su izdavali Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima. Predstavnici Javnog preduzeća su bili članovi Komisija u opštinama: Tivat, Budva i Bar, dok u opštinama Herceg Novi, Kotor i Ulcinj nisu bili članovi komisija i nisu učestvovali u kontroli ispunjenosti uslova na kupalištima.

Tokom sezone 2023. godine, Komisije za prijem kupališta i nadležni opštinski sekretarijati u svih šest primorskih opština su, **od ukupno 415 kupališta koja su bila u funkciji, izdali 359 Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima** što procentualno iznosi **86,51%** od ukupnog broja kupališta stavljenih u funkciju.

#### *Pregled stanja na kupalištima tokom sezone po opštinama*

##### **Opština Herceg Novi**

Komisija formirana od strane Sekretarijata za turizam, ekonomski razvoj i investicije, obišla je kupališta za koja su korisnici podnijeli zahtjev i izdala Odobrenja za obavljanje turističkih usluga na kupalištima za 2023. godinu za ukupno 88 kupališta, koja su ispunila propisane uslove.

##### **Opština Kotor**

Na području opštine Kotor, ukupno je 19 kupališta ispunilo uslove i dobilo neophodno Odobrenje od strane Sekretarijata za razvoj preduzetništva, komunalne poslove i saobraćaj.

##### **Opština Tivat**

Od strane Sekretarijata za privredu opštine Tivat za 29 kupališta je tokom 2023. godine izdato Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.

##### **Opština Budva**

Na području opštine Budva, tokom 2023. godine izdato je 111 Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima od strane Sekretarijata za privredu koji vrši komisijsku kontrolu.

##### **Opština Bar**

Komisija formirana od strane Sekretarijata za privredu opštine Bar je za 55 kupališta izdala Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima, koja su tokom 2023. godine ispunila propisane uslove.

## **Opština Ulcinj**

Za 57 kupališta na teritoriji opštine Ulcinj, Sekretarijat za privredu i ekonomski razvoj je izdao neophodna Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.

### ***Međunarodni Program Plava zastavica***

Javno preduzeće je obilježilo početak Programa Plava zastavica u Crnoj Gori, podizanjem Prve Plave zastavice u Crnoj Gori za 2023. godinu, koja je podignuta simbolično na Svjetski dan okeana i mora u četvrtak 8. juna, na kupalištu "Bella vista" na Bečićkoj plaži. Tom prilikom su objavljeni svi dobitnici ovog ekskluzivnog svjetskog ekološkog obilježja u našoj zemlji - 40 kupališta i 1 marina.

Međunarodno priznanje Plava zastavica je ekskluzivno ekološko obilježje koje se godišnje dodjeljuje plažama i marinama čiji program promoviše visoke standarde iz četiri oblasti: kvalitet morske vode, usluga i sigurnosti na plažama, standarde iz oblasti zaštite životne sredine kao i obrazovanja i informisanja o ekološkim vrijednostima.

Ove godine Plava zastavica je dodijeljena za ukupno 40 kupališta i 1 marinu kao i 10 sertifikata za kupališta u pilot fazi Programa, a prvu Prvu Plavu zastavicu za 2023. godinu podigao je predsjednik Upravnog odbora Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore g-din Blažo Rađenović.

### **Plaže sa Plavom zastavicom**

1. kupalište „Kalendarovo“, Tivat
2. kupalište „Plavi Horizonti“, Tivat
3. kupalište „SBS“, Jaz, Budva
4. kupalište „Blue Beach“, Jaz, Budva
5. kupalište „Escallera“, Jaz, Budva
6. kupalište „S and I beach life“ Jaz, Budva
7. kupalište „Poseidon“, Jaz, Budva
8. kupalište „San Trope“, Slovenska, Budva
9. kupalište „Time out“, Slovenska, Budva
10. kupalište „Dukley beach“, Zavala, Budva
11. kupalište „Dolcevita“, Bečići, Budva
12. kupalište „Samsara Deluxe“, Bečići, Budva
13. kupalište „Sveti Toma 2“, Bečići, Budva
14. kupalište „Bella Vista“, Bečići, Budva
15. kupalište „Kamenovo beach“, Kamenovo, Budva
16. kupalište „La Suerte“, Kamenovo, Budva
17. kupalište „Galija“, Crvena glavica, Budva
18. kupalište „Pura Vida“, Drobnji pijesak, Budva
19. kupalište „Ponta“, Petrovac, Budva
20. kupalište „Lučice“, Petrovac, Budva
21. kupalište „B5“, Buljarica, Budva
22. kupalište „Bridge“, Buljarica, Budva
23. kupalište „Vela beach“, Čanj, Bar
24. kupalište „Centar“, Sutomore, Bar
25. kupalište „Hotel Korali“, Sutomore, Bar



Slika br. 2 - Podizanje Plave zastavice 2023

26. kupalište „Korali 2“, Sutomore, Bar
27. kupalište „Best Sunset“, Velika pijesak, Bar
28. kupalište „Paradiso“, uvala Utjeha, Bar
29. kupalište „Toni Grill“, Velika plaža, Ulcinj
30. kupalište „Miami“, Velika plaža, Ulcinj
31. kupalište „Evropa beach“, Velika plaža, Ulcinj
32. kupalište „Mojito“, Velika plaža, Ulcinj
33. kupalište „Hills“, Velika plaža, Ulcinj
34. kupalište „Pearl beach“, Velika plaža, Ulcinj
35. kupalište „MCM beach“, Velika plaža, Ulcinj
36. kupalište „As Saranda“, Velika plaža, Ulcinj
37. kupalište „Havana“, Velika plaža, Ulcinj
38. kupalište „Cabo beach“, Velika plaža, Ulcinj
39. kupalište „Copacabana“, Velika plaža, Ulcinj
40. kupalište „White beach“, Velika plaža, Ulcinj



Slika br.3 - Prikaz kupališta – „Bella vista“, Bečićka plaža, Budva

### Marina sa Plavom zastavicom

1. Marina Bar, Bar

### Plaže u pilot fazi Programa Plave zastavice

1. kupalište „Hotel Iberostar“, Njivice, Herceg Novi
2. kupalište „Hotel Chedi“, Luštica, Tivat
3. kupalište „Big Brother Beach“, Jaz, Budva
4. kupalište „Hotel Mediteran“, Bečići, Budva
5. kupalište „Sunset“, Bečići, Budva
6. kupalište „Jeff“, Bečići, Budva
7. kupalište „Ananti“, Reževići, Budva
8. kupalište „25E“, Petrovac, Budva
9. kupalište „Sunset“, Čanj, Bar
10. kupalište „Forest beach“, Žukotrlica, Bar

Shodno izvještaju nacionalnog operatora, Međunarodni žiri Plave zastavice se i ove godine sastao u Kopenhagenu tokom aprila, kako bi ocijenio prijave kandidata te je u 40 zemalja sjeverne hemisfere dodijelio plavu zastavicu za ukupno 4.845 kupališta, marina i turističkih brodova u 2023. godini. Međunarodni žiri programa potvrdio je predlog naše Nacionalne komisije i na osnovu podnijetih prijava dodijelio ukupno 41 plavu zastavicu Crnoj Gori (40 plaža i 1 marina). Svake godine, na ceremoniji podizanja prve Plave zastavice u sezoni, podsjeća se i na one korisnike plaža, koji su se posebno trudili da steknu i zadrže ovo ekološko priznanje. Do ovog priznanja za 10 uzastopnih godina u kampanji (od 2013. do 2022.) stigla su kupališta „Paradiso” u uvali Utjeha (opština Bar) i „Miami” na Velikoj plaži (opština Ulcinj). Pet uzastopnih godina u kampanji (od 2018. do 2022.) zabilježila su kupališta „San Trope”, Slovenska plaža; „Pura vida”, Drobni pijesak i „Ponta „Petrovac (opština Budva); „Hotel Korali”, Sutomore (opština Bar) i „Pearl beach” na Velikoj plaži (opština Ulcinj).

Skup nacionalnih operatera Plave zastavice održan je 12. i 19. oktobra 2023. godine u online formatu. To je bila prilika da se, kroz dvije trosatne virtualne sesije, sumiraju rezultati iz prethodne sezone i da se najave nove aktivnosti za narednu godinu, uključujući i Climate action campaign 2024. Članovi



radnih grupa su predstavili dosadašnji rad na pripremi novih kriterijuma programa koji bi trebalo da stupe na snagu u 2025. godini.

## ***1. IZVJEŠTAJ O OCJENI KVALITETA VODA ZA KUPANJE NA CRNOGORSKOM PRIMORJU***

U skladu sa članom 74d Zakona o vodama ("Službeni list RCG", br. 27/07 i "Službeni list CG", br.32/11, 48/15, 52/16 i 84/18), Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, kao pravno lice koje upravlja kupalištima, već duži niz godina prati stanje sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima tokom ljetnje turističke sezone. U skladu sa istim članom ovog Zakona, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je Pravilnik kojim se propisuju način i rokovi sprovođenja odgovarajućih mjera, radi obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list CG", br. 28/19).

Ovim Pravilnikom su bliže definisani rokovi izrade kalendara monitoringa, početak monitoringa, segmenti koje obuhvata monitoring voda za kupanje, način uzimanja i analize uzorka vode za kupanje, procjena kvaliteta i klasifikacija vode za kupanje, informisanje javnosti, izrada profila plaža, te mjere upravljanja kvalitetom voda u vanrednim situacijama.

Članom 67a Zakona o vodama ("Službeni list RCG", br. 27/07 i "Službeni list CG", br.32/11, 48/15, 52/16 i 84/18), definisano je da se ispitivanje kvaliteta vode za kupanje vrši u skladu sa Programom koji donosi Ministarstvo. Imajući u vidu da Ministarstvo nije donijelo ovaj Program prije početka turističke sezone 2023. godine, Javno preduzeće je svojim Programom praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode za kupanje na javnim kupalištima za ovu sezonu odredilo lokacije i kalendar uzorkovanja. Lokacije na kojima se vršio monitoring tokom 2023. godine su javna kupališta definisana Atlasom crnogorskih plaža i kupališta.

Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje odgovarajućih mjera, radi obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list CG", br. 28/19), definisano je da monitoring voda za kupanje obuhvata ocjenu kvaliteta površinskih voda za kupanje za prethodnu sezonu, kao i klasifikaciju voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja.

### ***1.1. Ocjena kvaliteta morske vode nakon sezone kupanja 2023. godine***

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2023. godini praćeno je na ukupno 109 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštini Ulcinj na 18 lokacija, Bar 15, Budva 32, Tivat 9, Kotor 14 i Herceg Novi 21 lokacija za što je, putem javnog tendera, angažovana akreditovana laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Prije početka kupališne sezone, utvrđena je dinamika uzorkovanja koja je podrazumijevala realizaciju analiza u petnaestodnevnom intervalima tokom ljetnje turističke sezone, tj. u periodu od juna do oktobra 2023. godine. Na lokacijama gdje je u redovnom mjerenju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo se vanredno i dodatno uzorkovanje i analiza morske vode, kako bi se utvrdilo da li se radi o dugoročnom ili kratkoročnom zagađenju. O rezultatima svih analiza relevantne institucije i javnost bili su informisani putem sredstava javnog informisanja kao i putem aplikacije na internet stranici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom.

Shodno članu 7 i Prilogu 1 Pravilnika o načinu i rokovima za sprovođenje mjera obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list CG", br. 28/19), pojedinačna ocjena vode za kupanje određuje se nakon svakog ispitivanja kvaliteta voda tokom sezone kupanja prema graničnim vrijednostima mikrobioloških parametara (*Esherichia coli* i *Intestinal*

enterococci). Član 8 definiše da se na osnovu rezultata ocjenjivanja kvaliteta vode za kupanje, one klasifikuju kao: **odlične, dobre, zadovoljavajuće i loše**.

Pravilnik je, u članu 7 i Prilogu 2, predvidio da se ocjena kvaliteta vode za kupanje utvrđuje i nakon završetka sezone kupanja, i to na bazi vrijednosti 95-tog odnosno 90-tog percentila. U skladu sa propisanom metodom obrađeni su podaci za 2023. godinu, te isti ukazuju da je u toku sezone 2023. godine kvalitet morske vode za kupanje na crnogorskom primorju uglavnom bio odličnog (59,6 %) i dobrog (34,9 %) kvaliteta, dok je 1,8 % uzoraka bilo zadovoljavajućeg, a 3,7 % lošeg kvaliteta.

Opština	Odlične	Dobre	Zadovoljavajuće	Loše
Ulcinj	83,3 %	16,7 %	-	-
Bar	66,7 %	13,3 %	6,7 %	13,3 %
Budva	84,4 %	15,6 %	-	-
Tivat	44,4 %	55,6 %	-	-
Kotor	28,6 %	71,4 %	-	-
Herceg Novi	23,8 %	61,9 %	4,8 %	9,5 %
<b>Crnogorsko primorje</b>	<b>59,6 %</b>	<b>34,9 %</b>	<b>1,8 %</b>	<b>3,7 %</b>

Tabela 1 - Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode duž crnogorskog primorja u sezoni 2023.g

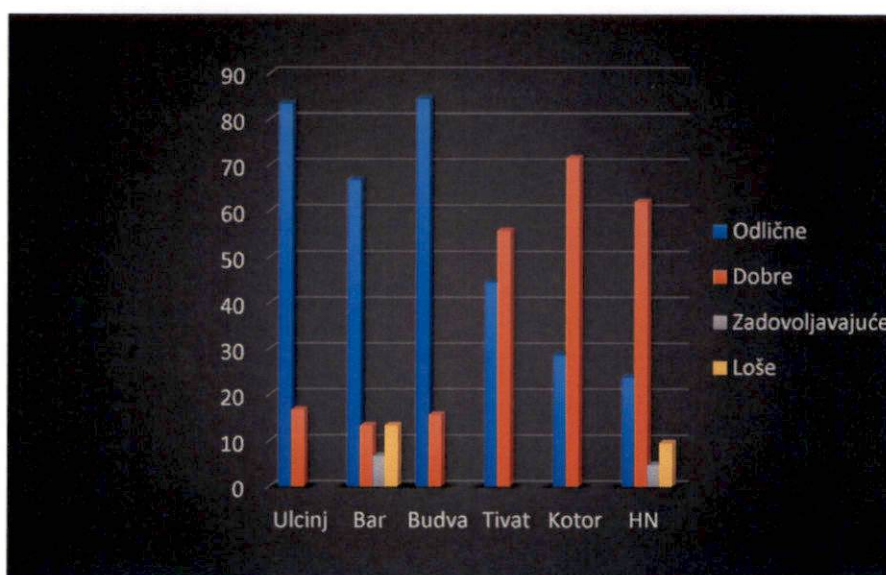


Figura 1 – Grafički prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode duž crnogorskog primorja u sezoni 2023.g

### 1.1.1. Kvalitet morske vode na kupalištima po opštinama nakon završetka sezone kupanja

#### Opština Ulcinj

Od ukupno 18 lokacija u opštini Ulcinj, na kojima je praćen kvalitet vode, analize su pokazale da je na njih 15 voda bila odličnog, a na 3 dobrog kvaliteta.

Prikazano u procentima, tokom sezone 2023. godine, u opštini Ulicinj na 83,3% ispitivanih lokacija voda je bila odličnog kvaliteta, dok je na 16,7% lokacija voda bila dobrog kvaliteta.

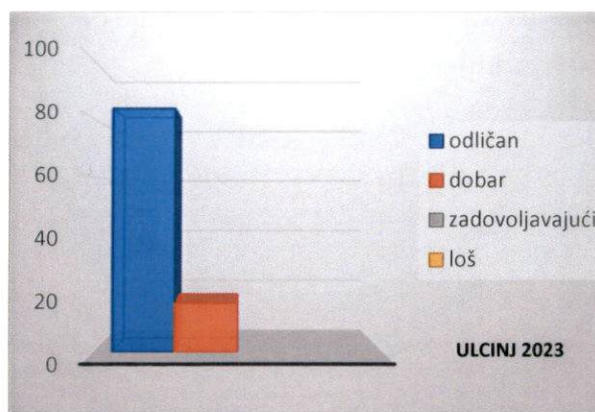


Figura 2 - Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u opštini Ulcinj tokom sezone 2023.g

### Opština Bar

Tokom kupališne sezone 2023. godine, na prostoru opštine Bar, kvalitet morske vode analiziran je na ukupno 15 lokacija. Rezultati su pokazali da je na 10 lokacija tokom perioda ispitivanja, voda bila odličnog kvaliteta, na 2 dobrog, na 1 zadovoljavajućeg, dok je na 2 lokacije voda bila lošeg kvaliteta. Procentualno, morska voda u opštini Bar je tokom sezone 2023. godine bila odličnog kvaliteta na 66,7%, dobrog na 13,3%, zadovoljavajućeg na 6,7% i lošeg na 13,3% ispitivanih lokacija.

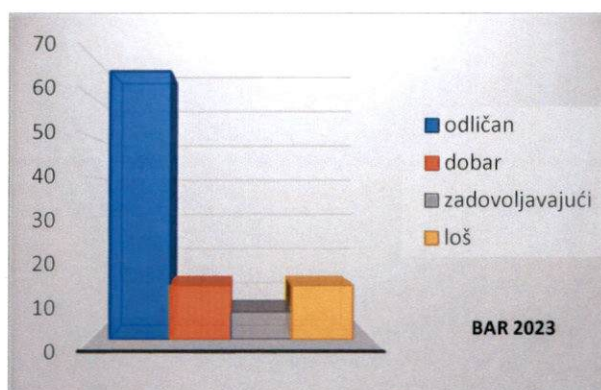
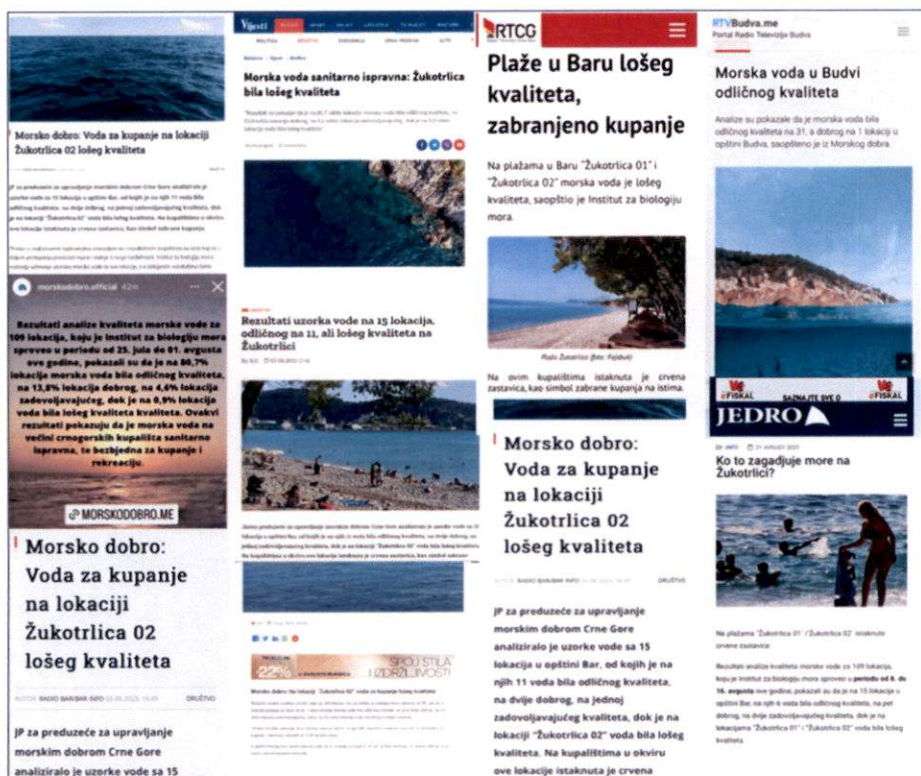


Figura 3 - Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u opštini Bar tokom sezone 2023.g

Analize morske vode tokom 2023. godine, na teritoriji opštine Bar, pokazale su loš mikrobiološki kvalitet na lokacijama "Žukotrlica 01" i "Žukotrlica 02". Nakon dobijanja podataka o lošem kvalitetu morske vode na lokaciji "Žukotrlica 02" početkom avgusta 2023. godine, i na lokaciji "Žukotrlica 01" sredinom avgusta 2023.godine, Javno preduzeće je o istom obavijestilo nadležne državne i lokalne institucije, te je nakon toga Uprava za inspekcijske poslove (Inspektor za vode) donijela rješenje o zabrani kupanja na ovim lokacijama do dobijanja povoljnih rezultata. Zabrana kupanja na predmetnim lokacijama trajala je do kraja avgusta mjeseca. Komunalna policija Opštine Bar, preuzela je radnje i aktivnosti iz svoje nadležnosti u cilju otklanjanja potencijalnog uzroka zagađenja morske vode na ovim lokacijama. O lošem kvalitetu vode obaviješteni su građani i turisti putem TV i radio stanica, društvenih mreža, te portala i web stranica Javnog preduzeća.



Slika 4 - Prikaz medijskih saopštenja o kvalitetu morske vode na lokacijama „Žukotrlica 01“ i „Žukotrlica 02“ – 2023.g

### Opština Budva

Na teritoriji opštine Budva, morska voda je analizirana na ukupno 32 lokacije. Rezultati ispitivanja su pokazali da je tokom sezone 2023. godine, ona bila odličnog kvaliteta na 27, a dobrog na 5 ispitivanih lokacija.

Prikazano u procentima, tokom sezone 2023. godine, odličan kvalitet vode bio je na 84,4% ispitivanih lokacija, dok je na 15,6% ona bila dobrog kvaliteta.

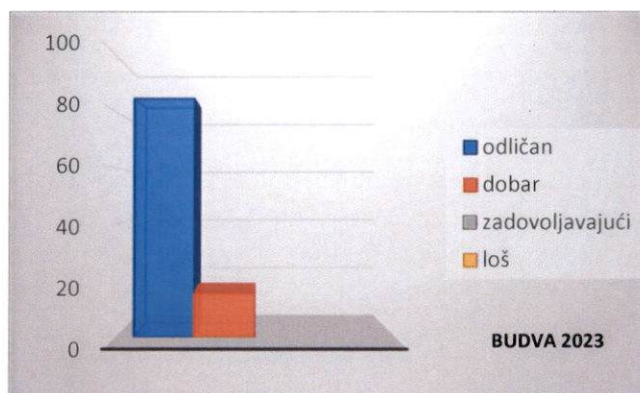


Figura 4 – Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u opštini Budva tokom sezone 2023.g

### Opština Tivat

U opštini Tivat od ukupno 9 ispitivanih lokacija, na njih 4 je mikrobiološki kvalitet vode bio odličan, dok je na 5 lokacija morska voda bila dobrog kvaliteta tokom sezone 2023. godine.

U procentima, kvalitet morske vode za kupanje i rekreaciju na području opštine Tivat, je tokom sezone 2023. godine, bio odličan na 44,4% lokacija, a dobar na 55,6% ispitivanih lokacija.

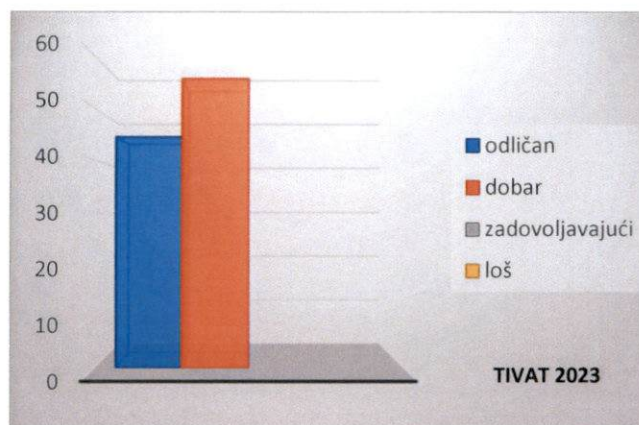


Figura 5 - Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u opštini Tivat tokom sezone 2023.g

### Opština Kotor

Od ukupno 14 lokacija na kojima je praćen kvalitet morske vode u opštini Kotor tokom 2023. godine, odličan kvalitet tokom sezone zabilježen je na 4 lokacije, a dobar na presotalih 10 lokacija.

Ukoliko ovakve podatke prikažemo u procentima, u Kotoru je morska voda na 28,6% lokacija bila odličnog kvaliteta, a na 71,4% ispitivanih lokacija dobrog kvaliteta.

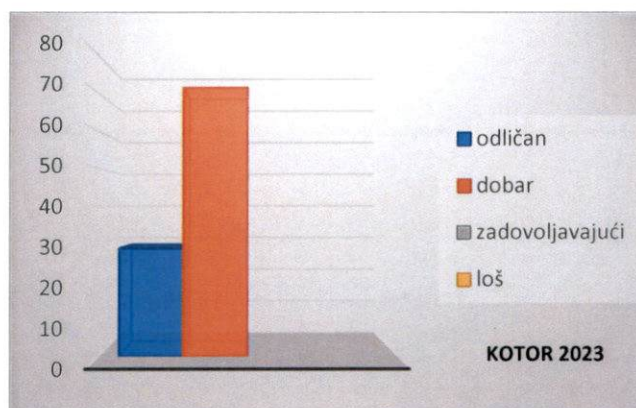


Figura 6 - Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u opštini Tivat tokom sezone 2023.g

### Opština Herceg Novi

U opštini Herceg Novi od ukupno 21 lokacije na kojima je praćen kvalitet morske vode, na njih 5 je on bio odličan, na 13 dobar, na 1 lokaciji zadovoljavajući, a na 2 lokacije loš.

Procentualno, tokom kupališne sezone 2023. godine, na području opštine Herceg Novi imali smo 23,8% lokacija sa odličnim, 61,9% sa dobrim, i 4,8% sa zadovoljavajućim kvalitetom morske vode za kupanje. Loš kvalitet morske vode bio je na 9,5% ispitivanih lokacija.

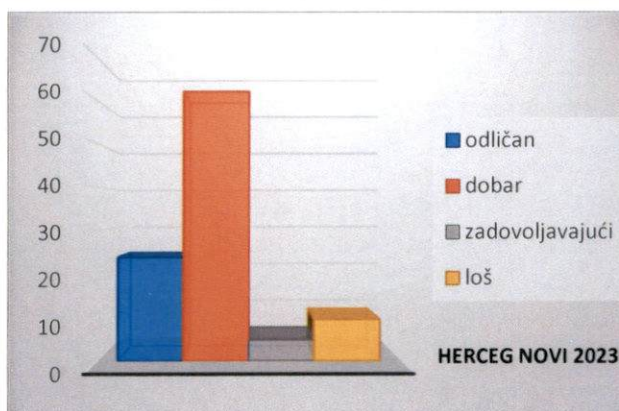


Figura 7 – Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u opštini Herceg Novi tokom sezone 2023.g

Analize su pokazale da je kvalitet morske vode tokom kupališne sezone 2023. godine u opštini Herceg Novi, bio loš na lokacijama “Novosadsko kupalište 01” i “Blatna plaža 01”. Prilikom realizacije redovnog programa, kvalitet morske vode na ovim lokacijama nije prelazio granične vrijednosti, ali je često bio nestabilan. Na lokaciji “Novosadsko kupalište 01” tokom sezone, od ukupno 10 analiza, kvalitet vode je bio 4 puta odličan, 3 puta dobar, i 3 puta zadovoljavajući. Na lokaciji “Blatna plaža 01” tokom sezone je realizovano ukupno 10 analiza koje su pokazale da je kvalitet vode bio odličan 4 puta, 2 puta dobar i 4 puta zadovoljavajući.

### 1.1.2. Web prezentacije kvaliteta morske vode

Radi kvalitetnije prezentacije i dostupnosti podataka o kvalitetu morske vode građanima i turistima, Javno preduzeće već devetu godinu za redom koristi posebnu aplikaciju na svojoj Internet stranici [www.morskodobro.me](http://www.morskodobro.me). Ova aplikacija, kroz prikazivanje podataka simbolima na mapi, omogućila je jednostavniju i bržu prezentaciju podataka o kvalitetu morske vode na kupalištima u Crnoj Gori. Korisniku je omogućeno da odabere pojedinačno ispitivanje, opštinu i kupalište za čije podatke je zainteresovan, te da pristupi istoriji podataka za svako pojedinačno kupalište. Aplikacija se sastoji od tabelarnog prikaza podataka i pratećih informacija (fizičko hemijski parametri, informacije o meteo uslovima i sl.), kao i važećim zakonskim aktima koji se tiču praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima.



Slika 5 – Prikaz aplikacije o mikrobiološkom kvalitetu morske vode u Crnoj Gori

Tokom sezone 2023. godine zabilježena je velika posjećenost aplikaciji, što ukazuje na veliko interesovanje građana i turista o kvalitetu morske vode tokom sezone, te sve većoj popularnosti ove aplikacije. Najveći broj posjeta bio je iz Crne Gore, dok veliki broj posjeta bilježimo i iz Srbije, Rusije, Sjedinjenih Američkih Država, Hrvatske, Francuske, Holandije, Bosne i Hercegovine, Njemačke, i Danske. Ove godine zabilježen je značajan porast broja novih posjetilaca, te su od ukupnog broja posjeta čak 96,4% bili novi posjetiloci aplikacije, dok je 3,6% posjetilaca koji redovno prate objavljene podatke o kvalitetu morske vode za kupanje i rekreaciju.

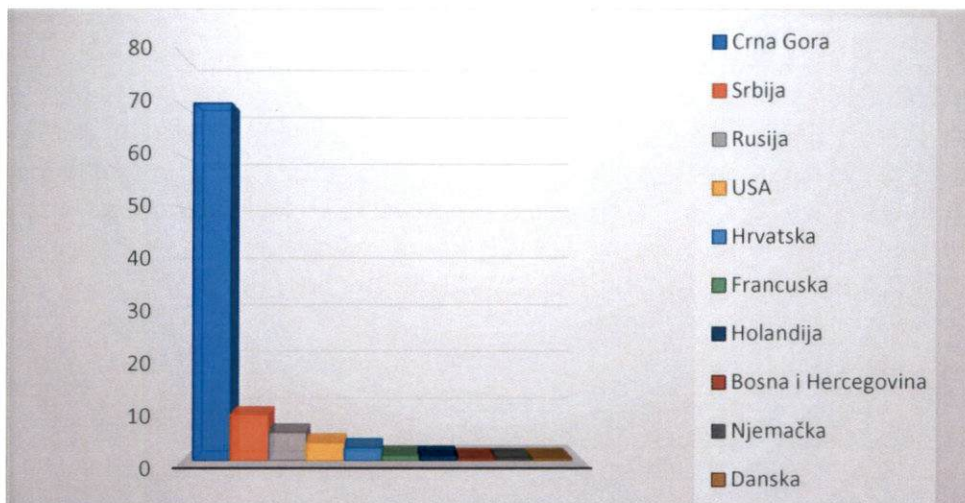


Figura 8 – Prikaz posjeta aplikaciji o mikrobiološkom kvalitetu morske vode tokom sezone 2023. godine, po zemljama (procentualno)

### 1.2. Klasifikaciju voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020 - 2023)

Na osnovu rezultata dobijenih tokom realizacije Programa praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode za kupanje u periodu od 2020. do 2023. godine, a u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje odgovarajućih mjera, radi obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list CG", br. 28/19), urađena je klasifikacija voda za kupanje na crnogorskom primorju.

Klasifikacija je urađena za ukupno 110 voda za kupanje i to za 18 u opštini Ulcinj, 15 u opštini Bar, 32 u Budvi, 9 u Tivtu, 15 u Kotoru i 21 u opštini Herceg Novi.

Pravilnikom je, u članu 4 i Prilogu 2, predviđeno da se klasifikacija voda za kupanje određuje za poslednji period procjene, tj. za poslednje četiri sezone kupanja. U skladu sa propisanom metodom obrađeni su podaci za period od 2020. do 2023. godine, te isti ukazuju da je u tom periodu kvalitet morske vode za kupanje na crnogorskom primorju uglavnom odličnog (55,5 %) i dobrog (33,5 %) kvaliteta, dok je 5,5 % uzoraka bilo zadovoljavajućeg, te isto toliko (5,5 %) lošeg kvaliteta.

Opština	Odlične	Dobre	Zadovoljavajuće	Loše
Ulcinj	77,7 %	11,1 %	5,6 %	5,6 %
Bar	66,7 %	13,3 %	6,7 %	13,3 %
Budva	75,0 %	25,0 %	-	-
Tivat	44,4 %	44,4 %	11,2 %	-
Kotor	26,7 %	53,3 %	6,7 %	13,3 %
Herceg Novi	23,8 %	61,9 %	9,5 %	4,8 %
<b>Crnogorsko primorje</b>	<b>55,5 %</b>	<b>33,5 %</b>	<b>5,5 %</b>	<b>5,5 %</b>

Tabela 2 - Prikaz klasifikacije voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020. - 2023.g) na crnogorskom primorju



Figura 9 – Grafički prikaz klasifikacije voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020. - 2023.g) na crnogorskom primorju

### 1.2.1. Klasifikacija voda za kupanje po opštinama za prethodne četiri sezone kupanja 2020. – 2023.

#### Opština Ulcinj

Od ukupno 18 lokacija u opštini Ulcinj, na kojima je praćen kvalitet vode, analize su pokazale da je 14 voda za kupanje klasifikovano kao odlične, 2 vode za kupanje kao dobre, a po jedna kao zadovoljavajuća i loša. Na lokaciji “Borova šuma 01” voda za kupanje je klasifikovana kao loša. Prikazano u procentima, 77,7% voda za kupanje u opštini Ulicnj se klasifikuje kao odlične, 11,1% kao dobre, 5,6% kao zadovoljavajuće i isto toliko kao loše vode za kupanje.

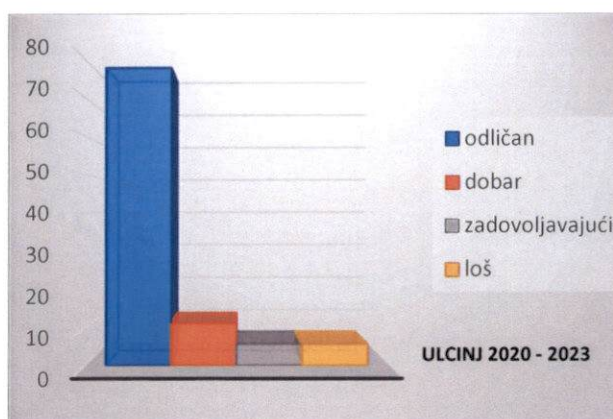


Figura 10 – Prikaz klasifikacije voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020. – 2023.g) u opštini Ulcinj

#### Opština Bar

U periodu od 2020. do 2023. godine, na području opštine Bar, praćen je kvalitet morske vode na ukupno 15 lokacija. Rezultati analiza su pokazali da je voda na 10 lokacija klasifikovana kao odlična, na 2 lokacije kao dobra, na 1 lokaciji kao zadovoljavajuća, te na 2 lokacije kao loša. Prikazano u procentima, 66,7% voda za kupanje u opštini Bar se klasifikuje kao odlična, 13,3% kao dobra, 6,7% kao zadovoljavajuća i 13,3% kao loša vode za kupanje. Vode za kupanje “Žukotrljica 01” i “Žukotrljica 02” su klasifikovane kao loše.



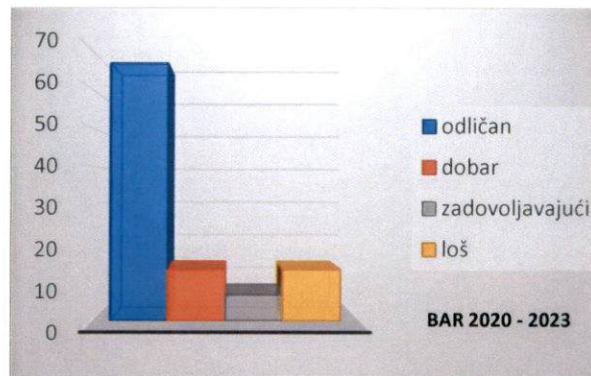


Figura 11 – Prikaz klasifikacije voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020. – 2023.g) u opštini Bar

### Opština Budva

Praćenje kvaliteta morske vode na području opštine Budva, u periodu od 2020. do 2023. godine, realizovano je na ukupno 32 lokacije. 24 vode za kupanje klasifikovane su kao odlične, dok je njih 8 klasifikovano kao dobre.

Prikazano u procentima, 75% voda za kupanje u opštini Budva klasifikovane su kao odlične, a preostalih 25% kao dobre.

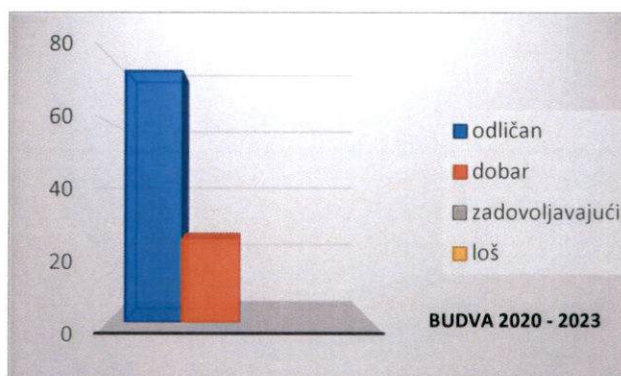


Figura 12 – Prikaz klasifikacije voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020. – 2023.g) u opštini Budva

### Opština Tivat

Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na području opštine Tivat, u periodu od 2020. do 2023. godine, realizovan je na ukupno 9 lokacija. Na osnovu rezultata sprovedenih programa, 4 vode za kupanje klasifikovane su kao odlične, isto toliko kao dobre, dok je 1 voda za kupanje klasifikovana kao zadovoljavajuća.

U procentima, 44,4% voda za kupanje u opštini Tivat klasifikovano je kao odlične, isto toliko kao dobre, a 11,2% kao zadovoljavajuće.

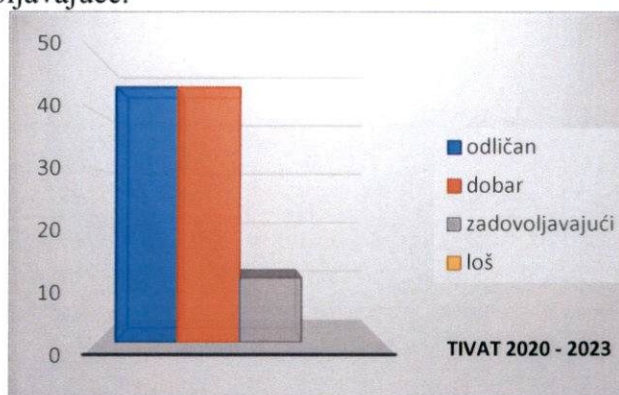


Figura 13 – Prikaz klasifikacije voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020. – 2023.g) u opštini Tivat

### Opština Kotor

Na osnovu rezultata praćenja kvaliteta morske vode, 4 vode za kupanje na području opštine Kotor klasifikovane su kao odlične, njih 8 kao dobre, 1 kao zadovoljavajuća, dok su dvije vode za kupanje klasifikovane kao loše.

Loše vode za kupanje u ovoj opštini, za dati period, su “Benovo 01” i “Žuta plaža 01”.

Prikazano u procentima, u opštini Kotor imamo 26,7% voda za kupanje klasifikovanih kao odlične, 53,3% kao dobre, 6,7% kao zadovoljavajuće i 13,3% voda za kupanje kao loše.

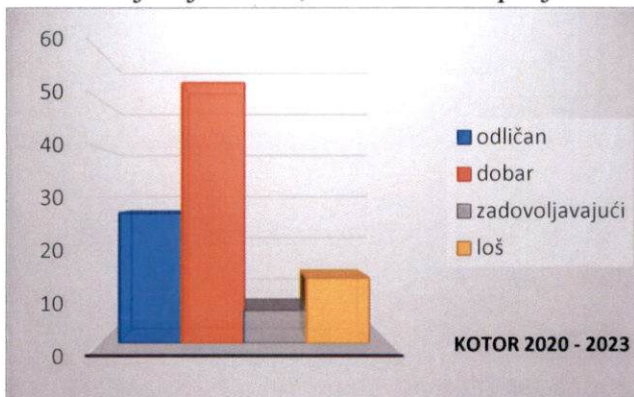


Figura 14 – Prikaz klasifikacije voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020. – 2023.g) u opštini Kotor

### Opština Herceg Novi

Vode za kupanje na području opštine Herceg Novi, u periodu od 2020. do 2023. godine, klasifikovane su kao odlične njih 5, 13 kao dobre, 2 kao zadovoljavajuće, a 1 kao loša.

Loša voda za kupanje u Herceg Novom je na vodi za kupanje “Novosadsko kupalište 01”.

Prikazano u procentima, u ovoj opštini imamo 23,8% voda za kupanje klasifikovanih kao odlične, 61,9% kao dobre, 9,5% kao zadovoljavajuće i 4,8% voda za kupanje kao loše.

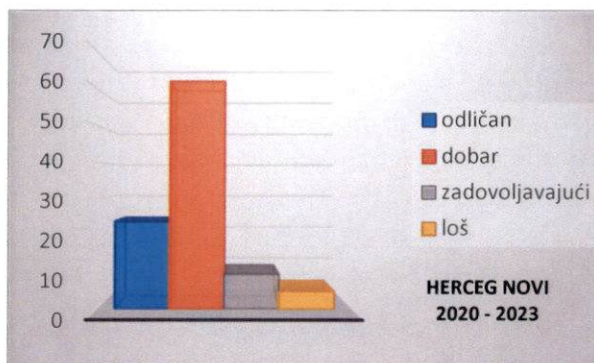


Figura 15 – Prikaz klasifikacije voda za kupanje za prethodne četiri sezone kupanja (2020. – 2023.g) u opštini Herceg Novi

### **1.3. Zaključak**

Na osnovu kontinuiranog praćenja mikrobiološkog kvaliteta morske vode na vodama za kupanje duž crnogorskog primorja, u periodu od 2020. do 2023. godine, može se zaključiti da je isti uglavnom odličnog i dobrog kvaliteta.

Loš kvalitet morske vode zabilježen je na lokacijama na kojima smo tokom prethodnih sezona imali česte oscilacije i nestabilan kvalitet. Najveći broj voda za kupanje sa lošim kvalitetom imamo u opštinama Bar i Kotor, po dvije lokacije, dok u opštini Ulcinj i Herceg Novi imamo loš kvalitet na po 1 vodi za kupanje. Ove lokacije uglavnom su pod izrazitim antropogenim uticajem, i to uglavnom sa kopna. Imajući u vidu ovu pretpostavku, a nakon ocjene pojedinačnog uzorka, obavještenja o stanju

na terenu su upućena nadležnim inspekcijskim organima – Uprava za inspekcijske poslove (Inspektor za vode) i Komunalna policija, koji su dalje na terenu preduzimali korake iz svoje nadležnosti.

Kada govorimo o vodama za kupanje koje se nalaze u okviru propisanih graničnih vrijednosti za oba mikrobiološka parametra, trebamo istaći da je najbolji kvalitet u opštini Budva i opštini Tivat, u kojima imamo veliki procenat voda za kupanje sa odličnim kvalitetom.

Praćenje kvaliteta morske vode na vodama za kupanje potrebno je nastaviti i u narednom periodu, te u skladu sa istim vršiti dalju klasifikaciju voda za kupanje, a na osnovu 4 godine praćenja rezultata. Podaci o klasifikaciji voda za kupanje ključan su segment u izradi profila plaža, kojem je potrebno pristupiti u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje odgovarajućih mjera, radi obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje ("Službeni list CG", br. 28/19).

## 2. MEĐUNARODNA SARADNJA I PROJEKTI

Kada je u pitanju međunarodna saradnja, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvuje u raznim projektima, kao projektni partner i kao pridruženi partner, a sve u cilju uspostavljanja saradnje i razmjene iskustva sa raznim institucijama i organizacijama iz drugih zemalja.

U cilju ostvarivanja što bolje međunarodne saradnje, kao član MedPAN organizacije, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je tokom 2023. godine nastavilo održavanje komunikacije sa predstavnicima MedPAN-a i aktivno učestvovalo na raznim sastancima, radionicama i obukama koje su bile organizovane tokom 2023. godine. Pored toga, takođe je učestvovalo na sastancima i info danima koji su bili organizovani u cilju predstavljanja Programa Evropske unije za finansiranje novih projekata u oblasti zaštite životne sredine i održivog turizma u zaštićenim područjima.

U okviru međunarodnog projekta **Interreg IPA CBC Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora „Endemic pathway – Put endema“ skraćeno „ePATH“**, koji je završen 31. januara 2023. godine, a u kojem je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore bilo projektni partner, tokom januara 2023. godine realizovane su sledeće projektne aktivnosti:

- **Postavljen Interpretacijski centar u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“** - Jedna od najznačajnijih aktivnosti za naše preduzeće u okviru ovog projekta je svakako postavljanje Interpretacijskog centra u posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila". Nekadašnji mali punkt koji je služio samo za zaposlenog u rezervatu je uklonjen umjesto njega je postavljen interpretacijski centar za posjetioce se sastoji od info pulta za pružanje informacija posjetiocima, multifunkcionalne sale koja služi kao izložbeni i prostor za organizaciju radionica i prezentacija, kao i krovne terase sa prostorom za posmatranje. Radovi su završeni tokom januara 2023. godine a centar je opremljen najsavremenijom multimedijalnom opremom za predstavljanje prirodnih i kulturnih vrijednosti rezervata.



info  
i  
koji

- Nabavljena oprema za interpretacijski centar – set VR tehnologije (napravljen sadržaj za VR naočare i nabavljeno 20 komada VR naočara), kamere za snimanje gnijezda - live stream, 2 velika ekrana, brojač posjetilaca, meteorološka stanica, komplet za video nadzor sa unutrašnjim i spoljašnjim kamerama, laptop i set audio ambijentalnog ozvučenja. Nabavljena oprema je postavljena u intepretacijskom centru u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila”. Predmetna oprema će upotpuniti doživljaj posjetilaca, omogućiti efikasniju organizaciju radionica te doprinijeti sadržajnijem predstavljanju prirodnih vrijednosti.
- Održana završna konferencija u Makarskoj (Hrvatska) 25.01.2023. godine - Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovali su u Završnoj konferenciji projekta, koja je održana 25.01.2023. godine u hotelu „Biokovo“ u Makarskoj, Hrvatska. Sastanku su, pored predstavnika Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore prisustvovali i predstavnici vodećeg partnera - Javnog preduzeća „Park prirode Hutovo blato“ d.o.o. iz Bosne i Hercegovine, predstavnici projektnog partnera Grad Makarska, te mediji i predstavnici lokalnih institucija iz Makarske. Tokom ove konferencije, predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore su predstavili sve aktivnosti koje su sprovedene u okviru ovog projekta u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska Solila“ i ukazali na vrijednosti ovog zaštićenog područja.

Zahvaljujući “ePATH” projektu Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u posebnom rezervatu prirode “Tivatska solila” unaprijedilo postojeće kapacitete, dobilo nove sadržaje i opremu, unaprijedilo edukativne i turističke aktivnosti u zaštićenom području te razvilo novu turističku ponudu. Sve to će omogućiti unapređenje iskustva posjetilaca, sadržajniju posjetu, bolje predstavljanje i zaštitu područja te podizanje svijesti o značaju očuvanja prirodnog i kulturnog nasleđa.

Pored projekta “ePATH”, tokom 2023. godine odobreni su sledeći projekti u kojima Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvuje kao projektni partner:

- **Projekat za Park prirode „Platamuni“** koji se realizuje u okviru projekta „Built back a blue and stronger Mediterranean“ finansiran od strane MedFund-a. Projekat će biti realizovan u periodu od 2023-2027. godine.
- **Projekat za Park prirode „Katič“** koji se realizuje u okviru projekta „Built back a blue and stronger Mediterranean“ finansiran od strane MedFund-a. Projekat će biti realizovan u periodu od 2023-2027. godine.
- **Projekat „RESCOM - Strengthening the resilience of ecosystems in the Mediterranean (Jačanje otpornosti ekosistema na Mediteranu)“** koji sprovodi Mediteranski konzorcijum za biodiverzitet u saradnji sa Francuskom obalnom agencijom „Conservatoire du littoral“ i Istraživačkim institutom za očuvanje mediteranskih močvara “Tour du Valat“ iz Francuske. Projekat je podržan od strane Francuskog Globalnog Fonda za Životnu Sredinu (French Global Environment Facility - FFEM) i Fondacije MAVA i trajeće 4 godine odnosno do 2026. godine.
- **Projekat „BLUE4ALL“ Horizon Europe Mission Ocean** koji je usmjeren na rešavanje izazova očuvanja i obnove mora u Evropi. Projekat je počeo sa realizacijom u januaru 2023. i trajeće do decembra 2026. godine. Morska zaštićena područja u Crnoj Gori – parkovi prirode “Plaramuni”, “Katič” i “Stari Ulcinj” će biti pilot područja, u kojima će biti testirani alati koji će biti kreirani za očuvanje i obnavljanje morske sredine.

Također, tokom 2023. godine odobreni su sledeći projekti, u kojima Javno preduzeće učestvuje kao pridruženi partner:

- Projekat Interreg Euro-MED **“Community 4Nature”** koji je usmjeren na zaštitu, obnavljanje i valorizovanje životne sredine i prirodnog nasleđa,
- Projekat **„MEDiverSEAty“**. In quest of the human dimensions of MEDiterranean Marine Biodiversity - U potrazi za ljudskim dimenzijama mediteranskog morskog biodiverziteta“ HORIZON-MSCA-2022-DN-01.

Pored navedenih aktivnosti u oblasti međunarodne saradnje i projekata, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je tokom 2023. godine, učestvovalo u pripremi novih projektnih predloga, a sve u cilju dobijanja finansijskih sredstava za realizaciju određenih aktivnosti. U periodu od 01.01.2023. – 30.09.2023. godine pripremljeni su i predati sledeći predlozi za nove projekte:

- Projektni predlog za **Park prirode „Stari Ulcinj“** – u okviru projekta „Built back a blue and stronger Mediterranean“ finansiran od strane MedFund-a
- Predlog za projekat **„PHABE - Partnership for the fight against beach erosion (Partnerstvo za borbu protiv erozije plaža)“** u okviru Programa Interreg IPA ADRION
- Predlog za projekat **„GREENPULSE“** u okviru Programa Interreg IPA CBC Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2021-2027. godine.

### **3. ZAŠTIĆENA PODRUČJA U ZONI MORSKOG DOBRA**

Zakonom o zaštiti prirode (“Sl.list CG”, br. 18/19) propisano je da zaštićenim prirodnim dobrima koja se nalaze na području morskog dobra upravlja pravno lice nadležno za upravljanje morskim dobrom. Trenutno u zoni morskog dobra imamo 24 zaštićena objekta prirode i to: 20 plaža u kategoriji Spomenik prirode koje su zaštićene 1968. godine, Posebni rezervat prirode "Tivatska solila" zaštićen 2008. godine, te 3 područja u moru: Park prirode "Platamuni", Park prirode "Katič" i Park prirode "Stari Ulcinj" zaštićena 2021. godine. Pored toga, u zoni morskog dobra nalaze se i 2 lokaliteta pod preventivnom zaštitom “Sopot” i “Dražin vrt”.

U cilju zaštite i očuvanja ovih područja, Javno preduzeće je oformilo Službe zaštite, koju čine čuvari prirodnog dobra – zaštitari. U periodu od 01.01.2023. do 30.09.2023. godine sačinjeno je i obrađeno ukupno 122 Službene zabilješke koje se odnose na kontrolu prirodnih dobara. Tokom ovog perioda Javnom preduzeću su upućene 2 prijave od strane građana, koje su se odnosile na nelegalne aktivnosti unutar zaštićenih područja.

Za sve uočene nepravilnosti u zoni morskog dobra, nadležnim inspekcijским organima upućene su inicijative / zahtjevi za vršenje inspekcijskog nadzora na dalje postupanje i to, **3 koje su se odnosile na Park prirode “Platamuni” i 2 zabilježene na području Parka prirode “Stari Ulcinj”.**

Važno je naglasiti da Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom ima odličnu saradnju i veliku podršku Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama u dijelu zaštite i kontrole morskih zaštićenih područja, o čemu svjedoče zajedničke kontrole te svakodnevne prijave sa terena.

U narednoj tabeli prikazan je broj sačinjenih službenih zabilješki po zaštićenom području, kao i broj Zahtjeva za postupanje koje je Javno preduzeće uputilo nadležnim inspekcijским organima.

Zaštićena područja	Broj službenih zabilješki	Broj zahtjeva za postupanje
Park prirode "Platamuni"	16	3
Park prirode "Katič"	38	/
Park prirode "Stari Ulcinj"	31	2
Posebni rezervat prirode "Tivatska solila"	30	/
Područja pod preventivnom zaštitom "Sopot" i "Dražin vrt"	3	/
Spomenik prirode "Velika plaža"	4	/
<b>Ukupno:</b>	<b>122</b>	<b>5</b>

Tabela br. 3 - Broj službenih zabilješki i podnijetih zahtjeva za postupanje

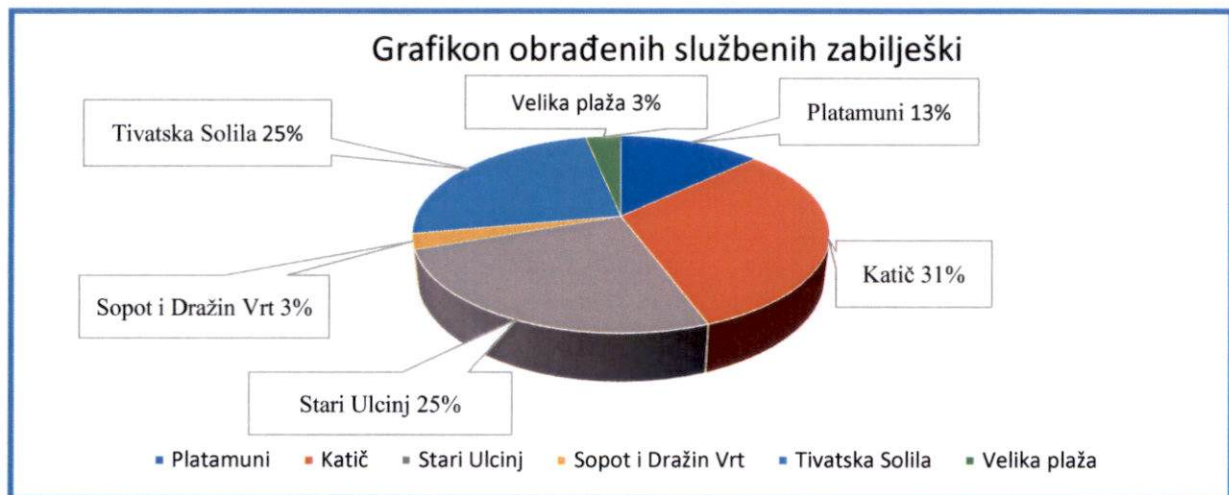


Figura br. 16 - Prikaz obrađenih službenih zabilješki u procentima

## AKTIVNOSTI TOKOM TURISTIČKE SEZONE 2023.GODINE

### *Služba za kontrolu morskog dobra*

U skladu sa redovnim aktivnostima, Služba za kontrolu morskog dobra u Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u periodu pripreme i tokom turističke sezone 2023.godine obavljala kontrolu ukupnog stanja prostora u zoni morskog dobra i kontakt zoni, kontrolu gradnje sa i bez odobrenja, kontrolu lokacija na kojima se organizuju kupališta i postavljaju privremeni objekti. Stanje o kontroli prostora konstatovano je u službenim zabilješkama i zapisnicima o kontroli kupališta. U izvještajnom periodu sačinjeno je ukupno 1.362 službene zabilješke i 663 zapisnika o kontroli kupališta, što ukupno čini 2.025 obavljenih kontrola prostora u zoni morskog dobra.

Sve identifikovane nepravilnosti detaljno su dokumentovane, te su odmah upućene nadležnim inspeksijskim organima putem inicijativa i zahtjeva, s ciljem sprovođenja inspeksijskog nadzora i daljnje primjene adekvatnih postupaka. Sve ove aktivnosti imaju za svrhu dovođenje prostora u zoni morskog dobra u potpuno uređeno stanje, što se uklapa u opredjeljenje za očuvanje kvaliteta i održivosti morskog dobra.

Na zahtjev Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore dostavilo je Plan pripreme i praćenja ljetnje turističke sezone za 2023. godinu, redovno izvještavajući o realizaciji navedenog plana. U opštinama Herceg Novi, Tivat, Bar i Budva, formirana su koordinaciona tijela za pripremu i praćenje turističke sezone na lokalnom nivou, u kojima su učestvovali predstavnici Javnog preduzeća. Na sastancima navedenih tijela, predstavnici Javnog preduzeća su dostavljali informacije o sprovođenju aktivnosti u vezi s pripremom i praćenjem turističke sezone.

U cilju pripreme turističke sezone, sa posebnom pažnjom kontrolisana je građevinska aktivnost, odnosno gradnja sa i bez odobrenja. Takođe, pažljivo se vodilo računa o komunalnom uređenju prostora, identifikaciji oštećenja, kao i nadgledanju aktivnosti na sanaciji istih.

Služba za kontrolu morskog dobra je konstantno pratila kvalitet poslova izvršenih od strane privrednih subjekata sa kojima Javno preduzeće ima zaključene ugovore o komunalnom održavanju u zoni morskog dobra. Ugovori precizno definišu obaveze na održavanju čistoće, održavanje i zaštita vegetacije, uređenje i održavanje parkova, javnih i površina za rekreaciju, održavanje i rekonstrukcija javne rasvjete, kao i održavanje i regulisanje bujičnih tokova u zoni morskog dobra. Nadgledanje navedenih aktivnosti vršeno je u skladu sa ugovorenim obavezama, uz punu saradnju svih ugovornih strana u cilju efikasnog otklanjanja svih nepravilnosti.

Stoga se može zaključiti da su službenici Službe za kontrolu morskog dobra sačinili ukupno 2.025 službenih zabilješki/zapisnika o kontroli prostora zone morskog dobra.

### ***ZAHTJEVI ZA VRŠENJE INSPEKCIJSKOG NADZORA***

U izvještajnom periodu, upućeno je ukupno **435 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora**, dok su pojedine nepravilnosti, nakon usmene opomene, otklanjane u zadatom roku.

Važno je naglasiti da je u 2023. godini, određeni broj konstatovanih nepravilnosti rješavan u saradnji sa lokalnim inspeksijskim organima na licu mjesta, dok je za određeni broj zatečenih nepravilnosti započet postupak inspeksijskog nadzora takođe na licu mjesta. Za ovakva postupanja nije bilo potrebe upućivati pisane zahtjeve za vršenje inspeksijske kontrole.

U tabeli 1 prikazan je broj upućenih zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora klasifikovan prema strukturi nepravilnosti po opštinama.

**Tabela 1: Broj zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora prema strukturi nepravilnosti po opštinama**

Opština	Nepravilnosti u radu kupališta	Privremeni Objekti koji nisu u skladu sa UTU	Gradnja bez odobrenja/nasipanje u more	Ostalo	Ukupno
Herceg Novi	79	32	13	32	156
Kotor	5	12	6	11	34
Tivat	9	3	4	22	38
Budva	39	17	4	27	87
Bar	14	7	17	9	47
Ulcinj	22	3	15	33	73
<b>Ukupno</b>	<b>168</b>	<b>74</b>	<b>59</b>	<b>134</b>	<b>435</b>

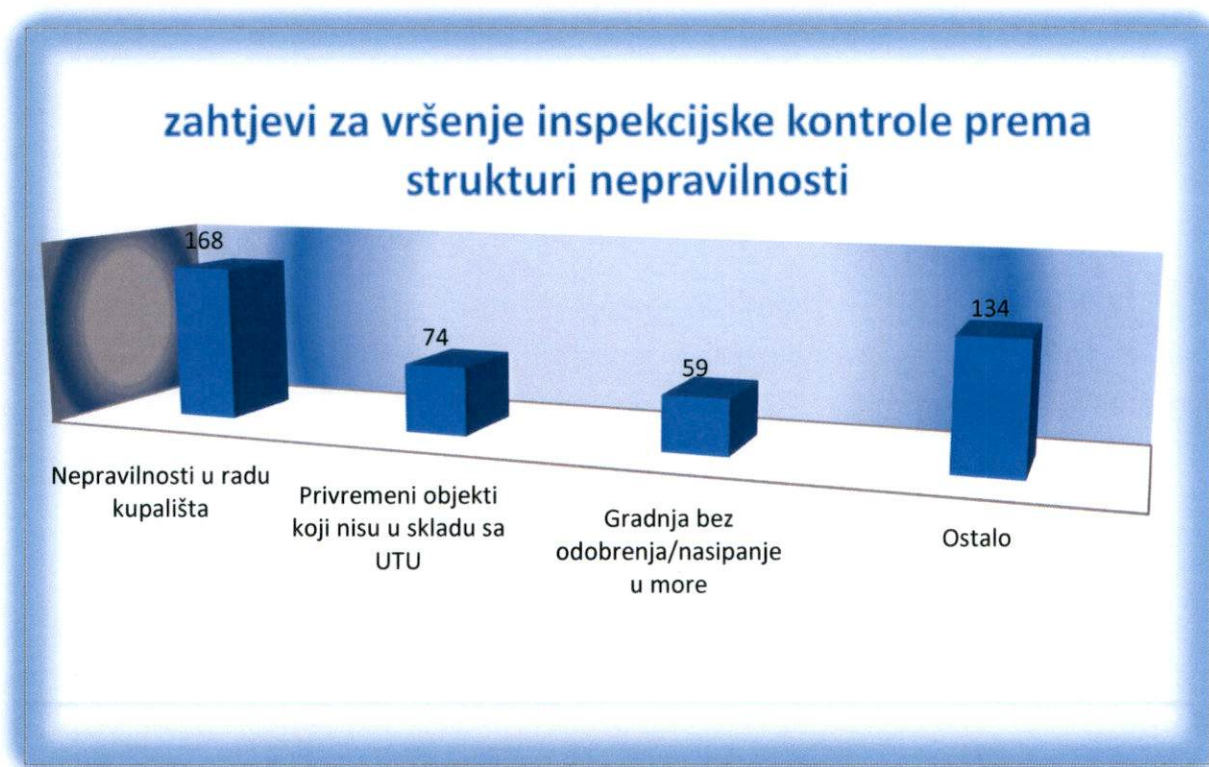
Tokom izvještajnog perioda, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, uputilo je ukupno 435 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora. Od ukupnog broja upućenih zahtjeva, najveći broj se odnosi na opštinu Herceg Novi sa ukupno 156 zahtjeva za kontrolu nepravilnosti u zoni morskog dobra, slijedi opština Budva 87 zahtjeva, opština Ulcinj 73 zahtjeva i opština Bar sa 47 zahtjeva. Najmanji broj nepravilnosti konstatovano je na području opština Tivat i Kotor, gdje je upućeno 38, odnosno 34 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora u vezi sa konstatovanim nepravilnostima.

Kada je u pitanju struktura nepravilnosti u izvještajnom periodu, od ukupno 435 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora, 168 se odnosilo na nepravilnosti u radu kupališta, 74 na nepoštovanje urbanističko-tehničkih uslova za postavljanje privremenih objekata, 59 zahtjeva upućeno je inspeksijskim organima za gradnju bez odobrenja i nasipanje u more, dok se 134 zahtjeva odnosilo na nepravilnosti u dijelu pomorstva i postavljanje sadržaja bez odobrenja.

U grafikonu 1 prikazani su podaci o upućenim zahtjevima za vršenje inspeksijske kontrole prema strukturi nepravilnosti.



Grafikon 1: Zahtjevi za vršenje inspeksijskog nadzora po strukturi nepravilnosti



Prikazom grafikona 1, dati su podaci o zahtjevima za vršenje inspeksijske kontrole usmjereni prema različitim nepravilnostima. Od ukupno 435 zahtjeva za inspeksijski nadzor, najveći broj, **168 zahtjeva, odnosi se na nepravilnosti u radu kupališta.**

Zahtjevi za inspeksijsku kontrolu proizlaze iz nepoštovanja propisanih uslova za organizaciju kupališta. Zahtjevi se upućuju Upravi za inspeksijske poslove - Odsjek za turističku inspekciju, a temelje se na članu 121 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu Crne Gore. Navedeni član propisuje ovlaštenje turističkog inspektora za provjeru ispunjenosti propisanih uslova za obavljanje turističke usluge na kupalištima. Takođe, član 46 stav 5 istog zakona definiše obavezu ispunjavanja uslova u pogledu uređenosti i opremljenosti kupališta na moru, rijekama i jezerima na kojima se pružaju turističke usluge.

Daljom analizom grafikona 1 prikazan je broj od **74 upućena zahtjeva za inspeksijski nadzor, koji se odnose na nepoštovanje urbanističko-tehničkih uslova za postavljanje privremenih objekata.** S obzirom na odredbu člana 197 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, koji propisuje komunalnom inspektoratu nadzor nad objektima iz člana 115 i 120 navedenog zakona, inicijative za vršenje inspeksijskog nadzora upućene su nadležnim komunalnim inspeksijskim službama lokalnih organa uprave.

Za nelegalne aktivnosti, gradnju bez odobrenja i nasipanje u more, upućeno je **59 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora.** Uočene nepravilnosti kod kontrole gradnje sa i bez odobrenja, konstatovane su službenim zabilješkama na osnovu kojih su upućene inicijative za vršenje inspeksijskog nadzora Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktoratu za inspeksijske poslove i licenciranje. Kada je u pitanju nelegalno nasipanje mora, uporedbom podataka iz prethodne godine, može se zaključiti da su ove aktivnosti znatno manje izražene u 2023.godini. Sporadični slučajevi uglavnom su uočeni na području opštine Herceg Novi. Pored bespravnog nasipanja mora, Upravi za

inspekcijske poslove Crne Gore, upućen je značajan broj zahtjeva za vršenje inspekcijske kontrole zbog izlivanja otpadnih voda i zamućenja u moru.

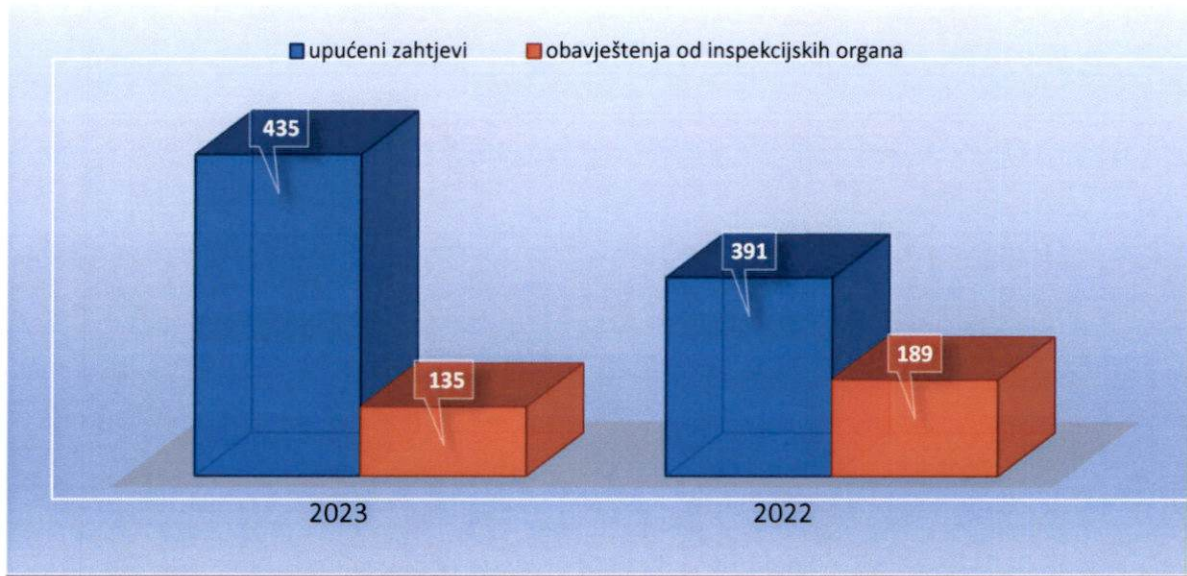
Na kraju, u okviru stavke "ostalo", **134 upućena zahtjeva za inspekcijsku kontrolu odnose se na konstatovane nepravilnosti u dijelu postavljanja sadržaja bez odobrenja, a manji broj zahtjeva iz dijela pomorstva, posebno u vezi sa sigurnošću pomorske plovidbe.**

Kada se analizira kontrola u oblasti pomorstva, važno je napomenuti da se dinamičan razvoj nautičkog turizma na crnogorskom primorju odražava kroz sve učestaliju pomorsku aktivnost duž obale, što rezultira značajnim brojem bespravno postavljenih plutajućih pontona, sidrišta i vezova za vezivanje plovila u akvatorijumu, posebno u Bokokotorskom zalivu. Sve identifikovane nepravilnosti uočene na terenu, prosljeđene su putem inicijativa za sprovođenje inspekcijskog nadzora relevantnim institucijama, uključujući Ministarstvo kapitalnih investicija - Direkcija za inspekcijski nadzor u pomorskom i unutrašnjem saobraćaju, Upravu pomorske sigurnosti i upravljanje lukama, kao i nadležne Lučke kapetanije, a sve u cilju daljeg postupanja.

### **OBAVJEŠTENJA INSPEKCIJSKIH ORGANA**

U ovom poglavlju izvršena je analiza primljenih obavještenja o postupanjima inspekcijskih organa u vezi sa zahtjevima za sprovođenje inspekcijskog nadzora. Dakle, na osnovu podataka sa kojima raspolaže Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, uočava se značajan pad broja pristiglih obavještenja o postupanju u odnosu na prethodni sezonski izvještaj. Od ukupno 435 zahtjeva/inicijativa za sprovođenje inspekcijskog nadzora, inspekcijski organi su postupili po 135 zahtjeva, što procentualno rečeno iznosi svega 31%.

*Grafikon 2: Odnos broja upućenih zahtjeva i broja postupanja inspekcijskih organa u 2023. i 2022.god.*



Prema podacima iz Izvještaja o sezoni 2022. godine, od ukupno 391 zahtjeva za inspekcijskim nadzorom, na 189 zahtjeva je pristiglo obavještenje, što u procentima čini blizu 50% povratnih informacija od strane inspekcijskih organa.

Upoređivanjem podataka iz 2023. i 2022. godine, prikazanih na Grafikonu 2, primjećuje se da je u 2023. godini, od ukupno 435 poslata zahtjeva, primljeno samo 135 obavještenja, što u procentima

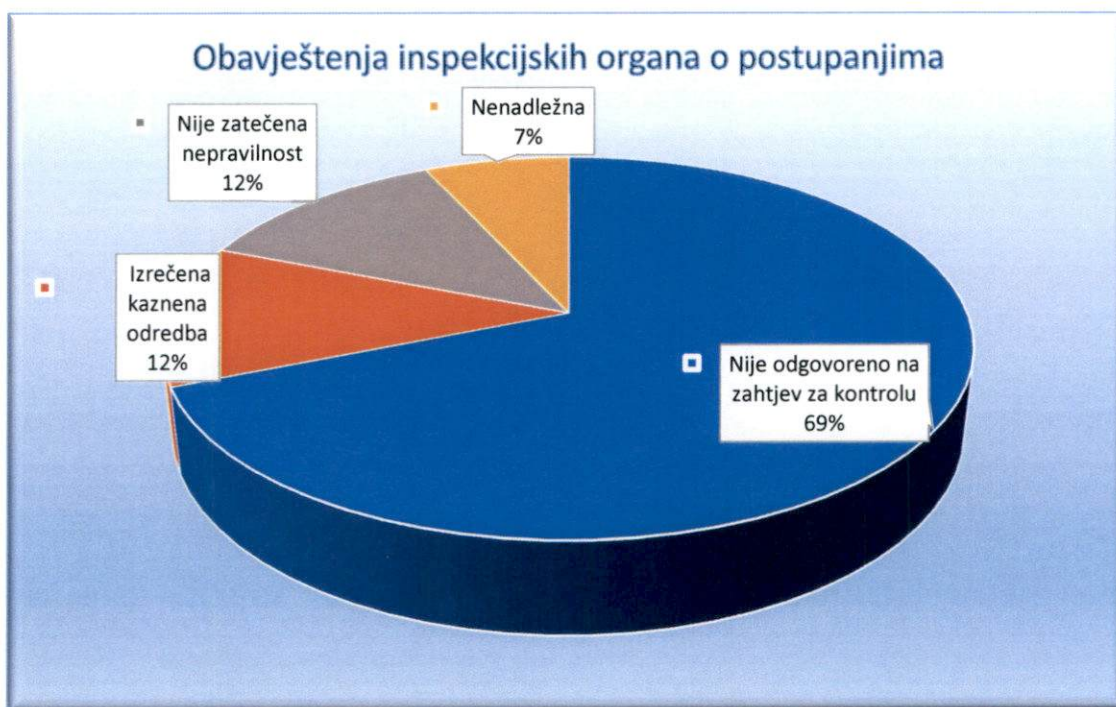
iznosi svega 31%. Podaci iz 2022. godine pokazuju da je od 391 poslatog zahtjeva, pristiglo 189 obavještenja, što čini gotovo 50% postupanja po zahtjevima.

Iz ove analize može se zaključiti da saradnja sa nadležnim inspeksijskim organima u 2023. godini nije bila na zavidnom nivou u smislu uspostavljanja reda na obali, što je posebno imalo negativan efekat u špicu ljetnje turističke sezone.

U nastavku analize podataka za 2023.godinu detaljno je prikazana struktura odgovora inspeksijskih organa na upućene zahtjeve za kontrolu. Na osnovu dostupnih podataka Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, od ukupno 135 primljenih obavještenja od strane inspeksijskih organa, njih 52 odnosila su se na izrečene kaznene odredbe u vezi s uočenim nepravilnostima. Za 53 inspeksijske kontrole primljeno je obavještenje da nije uočena nikakva nepravilnost, dok se 28 obavještenja odnosilo na obavještanju o nenadležnosti inspeksijskog organa.

Grafikon 3 prikazuje strukturu obavještenja inspeksijskih organa na upućene zahtjeve za kontrolu.

**Grafikon 3: Obavještenja inspeksijskih organa na upućene zahtjeve za kontrolu**



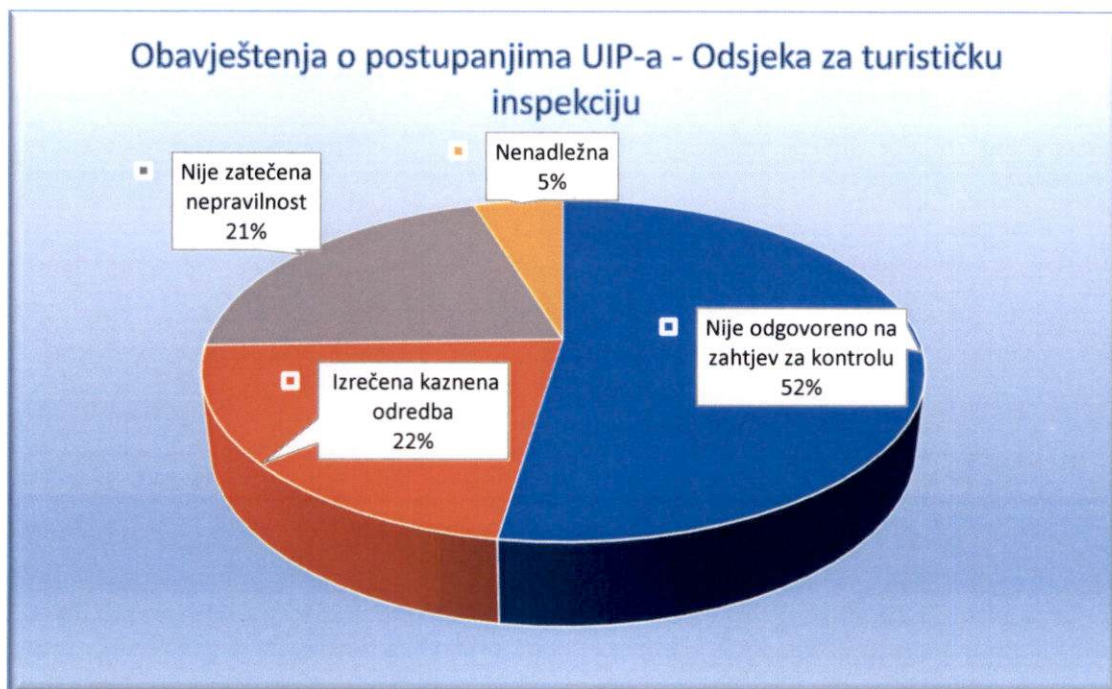
Analizom Grafikona 3 može se zaključiti da, izraženo u procentima, na čak 69% zahtjeva za inspeksijsku kontrolu nije bilo povratnih informacija od strane inspeksijskih organa. Povratne informacije dostavljene su u 31% slučajeva, pri čemu je za 12% izrečena kaznena odredba, za 12% nije uočena nepravilnost, a u 7% slučajeva inspeksijski organ je obavijestio da nije nadležan.

## KONTROLA KUPALIŠTA

Tokom turističke sezone, posebna pažnja bila je posvećena kontroli kupališta. Nadležnoj Upravi za inspeksijske poslove - Odsjeku za turističku inspekciju, upućeno je 168 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora.

U grafikonu 4 prikazana je analiza podataka kojima raspolaže ovo Javno preduzeće, odnosno pristiglih obavještenja Uprave za inspeksijske poslove – Odsjeka za turističku inspekciju.

**Grafikon 4: Obavještenja o postupanjima turističke inspekcije na upućene zahtjeve za kontrolu**



Analizom Grafikona 4 može se zaključiti da je inspeksijski nadzor kod kontrole kupališta bio značajno ažurniji. Dakle, precizno izraženo u procentima, na 52% zahtjeva nije bilo povratnih informacija od strane turističke inspekcije. Povratne informacije dostavljene su u 48% slučajeva, pri čemu je u 22% slučajeva izrečena kaznena odredba, za 21% nije zatečena nepravilnost, a u 5% slučajeva turistička inspekcija se oglasila nadležnom.

Najviše nepravilnosti u maju i junu odnosilo se na rad kupališta bez odobrenja. Veliki procenat nepravilnosti tokom jula i avgusta mjeseca zabilježeno je u nepoštovanju propisanih uslova za organizaciju kupališta u dijelu oslobađanja polovine kupališta od plažnog mobilijara i nedostatak propisanog broja licenciranih spasilaca na kupalištima. Posebno treba istaći problem bespravnog postavljanja pontona u akvatorijumu kupališta i korišćenja plovila s motornim pogonom u blizini kupališta.

Od većih nepravilnosti tokom ljetnje turističke sezone, primjetna je pojava postavljanja plažnog mobilijara na lokacijama koje nisu planirane kao kupališta, pretežno u opštinama Herceg Novi i Kotor. Bespravno zauzimanje ponti plažnim mobilijarom, zagrađivanje ponti i djelova obale lancima, već duži vremenski period predstavlja izazov za nadležne institucije, što potvrđuju svakodnevne žalbe građana i turista. Ova praksa direktno krši zakonske norme vezane za pristup javnom dobru.

U cilju rješavanja ovog problema, Javno preduzeće i Opština Kotor su, kao i prethodne godine, sproveli aktivnosti radi uspostavljanja reda na obali. Dijelovi obale u vlasništvu države Crne Gore

moraju biti oslobođeni svih vrsta mobilijara, ograda i lanaca, a svaki slučaj zloupotrebe treba biti procesuiran i sankcionisan od strane inspeksijskih organa.

Tokom trajanja ljetnje turističke sezone, sprovedena je kontrola kupališta u skladu s važećim Atlasom crnogorskih plaža i kupališta za period 2019-2023. Ukupno je sačinjeno 663 zapisnika o izvršenoj kontroli, a u nastavku pružamo pregled ključnih nepravilnosti evidentiranih tokom navedenih kontrola.

Analizom 663 zapisnika o kontroli kupališta, tokom maja i juna mjeseca uočen je veći broj nepravilnosti koje se odnose na nedostatak rješenja za rad kupališta, a koje izdaje nadležni opštinski sekretarijat. Intenzivnom kontrolom od strane službenika Službe za kontrolu morskog dobra, naročito početkom ljetnje turističke sezone, te upućivanjem korisnika na obavezu pribavljanja odobrenja za rad, dat je pun doprinos u cilju suzbijanja "sive" ekonomije.

Visok procenat nepravilnosti u sezoni 2023.godine odnosio se nepoštovanje uslova za organizaciju kupališta u dijelu propisanog broja licenciranih spasilaca, što je naročito bilo izraženo tokom jula i avgusta.

Posebna pažnja pri kontroli kupališta odnosila se na postavljanje plažnog mobilijara, te se može zaključiti da veliki broj korisnika nije postupio u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima u pogledu uređenosti i opremljenosti, vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru, odnosno nije oslobodio jednu polovinu kupališta od plažnog mobilijara. Prenatranost plažnim mobilijarom posebno je izražena tokom avgusta mjeseca.

Kada je riječ o vršenju inspeksijskog nadzora u dijelu pomorstva, dakle kontrola pomorskog saobraćaja i akvatorijumima sa pripadajućom infrastrukturom, evidentna je neažurnost i preklapanje nadležnosti među institucijama koje su odgovorne za otklanjanje nepravilnosti. Neovlašćeno postavljanje plutajućih pontona, nepropisno vezivanje i pristajanje plovila, kao i nelegalno sidrenje u samom akvatorijumu, pojave su koje značajno ugrožavaju sigurnost plovidbe. Detektovane nepravilnosti zahtijevaju hitnu intervenciju i koordinisano djelovanje nadležnih organa kako bi se garantovala bezbjednost pomorskog saobraćaja.

## **ZAKLJUČAK**

Dakle, opšti zaključak ukazuje na to da preklapanje nadležnosti u postupanja inspeksijskih organa u dijelu kontrole prostora zone morskog dobra predstavlja veliki izazov za Javno preduzeće i nadležne institucije. Najčešće su to predmeti upućeni Upravi za inspeksijske poslove Crne Gore i lokalnom inspeksijskom organu u dijelu kontrole zamućenja akvatorjuma i izlivanja otpadnih ili atmosferskih voda u more. Zatim, zahtjevi za vršenje inspeksijskog nadzora za izvođenje građevinskih radova u zoni morskog dobra upućeni Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktoratu za inspeksijske poslove i licenciranje i lokalnoj inspeksijskoj službi. U ovakvim slučajevima, gdje se inspeksijski organi oglašavaju nenadležnim, nepravilnosti na terenu ne mogu biti otklonjene, postupci se ne okončavaju, što odaje utisak neorganizovanosti prostora posebne namjene u zoni morskog dobra.

Generalno se može zaključiti da, i pored značajnih aktivnosti inspeksijskih organa u sankcionisanju nepravilnosti, ostvareni rezultati tokom ljetnje turističke sezone 2023. godine, nisu bili zadovoljavajući u smislu sveukupnog stanja prostora u zoni morskog dobra, posebno tokom avgusta mjeseca. Postavljanje objekata i sadržaja koji nisu planirani Programom privremenih objekata za period 2019-2023. godine i važećim Atlasom crnogorskih plaža i kupališta, rezultirali su time da zona morskog dobra nije bila uređena u skladu sa planskim dokumentima.

## AKTIVNOSTI TOKOM TURISTIČKE SEZONE 2023.GODINE

### *Sektor za pomorski i priobalni prevoz*

Odlukom Vlade Crne Gore dana 09. februara 2023. godine, donesen je zaključak kojim se zadužuje Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore da preuzme obavljanje djelatnosti linijskog pomorskog saobraćaja na relaciji Kamenari – Lepetane – Kamenare.

Dana 18.02.2023. godine, od 9:00h brod „Vasilije“ započinje prvi prevoz vozila i putnika kapaciteta 20 automobila.

Dana 10.03.2023.godine Crna Gora je postala vlasnik novog trajekta pod nazivom „30.Avgust“ ( stara „Prizna“ koja je bila u vlasništvu kompanije ABM TOURS doo iz Republike Hrvatske ), kapaciteta 55 automobila, koji je 13.03.2023.započeo prvu vožnju na pomenutoj relaciji.



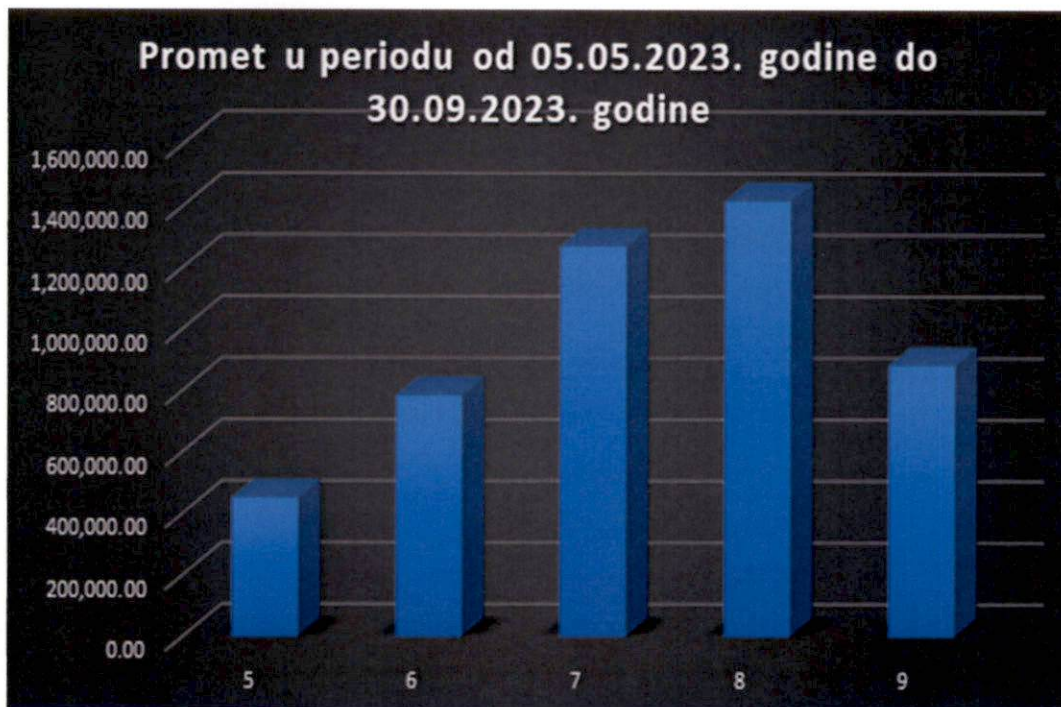
Dana 16.06.2023. godine je završeno preuzimanje trajekta „Telamon“ od Grčke kompanije Karaiskakis Shipping Company, i preimenovanje istog u naziv „Ruka Pravde“ koji je 20.06.2023. godine zavijorio zastavu Crne Gore i upisan u zvaničan registar.Trajekt „Ruka Pravde“ je najveći trajekt koji je ikada plovio na trajektnoj liniji, kapaciteta maksimalno 85 automobila.



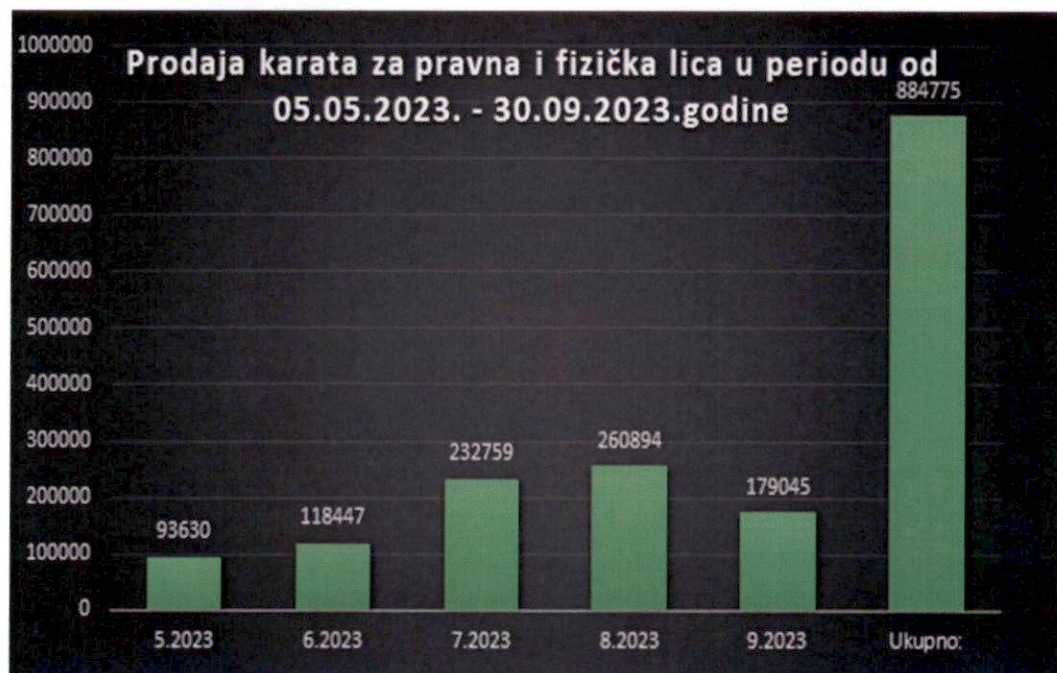
U periodu od 29.06.2023. do 03.07.2023.godine, izvršili smo primopredaju trajekata „Grbalj“, „Kamenari“, „Lepetane“, „Perast“, „Teodo“, „Igalo“, od kompanije „Pomorski saobraćaj“. Od momenta preuzimanja svi trajekti su započeli redovan prevoz vozila na trajektnoj liniji.



Dana 05.05.2023.godine, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne gore počelo je sa naplatom usluga trajektnog prevoza na relaciji Kamenari-Lepetani-Kamenari, po usvojenom Cjenovniku. U nastavku prilažemo grafički prikaz:



U periodu od 05.05.2023 – 30.09.2023. godine, Javno preduzeće je ostvarilo ukupan prihod od 3.974.161,08 eura i izvršilo prevoz 884.775 vozila.





## AKTIVNOSTI TOKOM TURISTIČKE SEZONE 2023.GODINE

### *Medijske aktivnosti za vrijeme ljetnje turističke sezone*

Od početka 2023. godine izdato oko 60 saopštenja za javnost, informišući domaće i regionalne medije o redovnim aktivnostima Javnog preduzeća.

Javnost je redovno informisana o svim aktivnostima koje sprovodi Sektor za pomorski i priobalni prevoz Javnog preduzeća, Služba za uređenje i izgradnju u zoni morskog dobra, zatim o obavezama preuzetih ugovorom, kvalitetu morske vode, aktivnostima Službe za zaštitu i održivog razvoj morskog dobra, kao i o stanju na kupalištima duž crnogorskog primorja.

Redovno su ažurirani nalozi na društvenim mrežama IG i FB koji trenutno broje oko 3700 pratilaca, putem kojih su pružane servisne informacije, kao i odgovori na upite građana koji su pristizali putem info dm.

Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore su imali preko 70 gostovanja/izjava/uključenja za crnogorske medije, koji uključuju televizije, radio stanice i portale. Na oficijalnom sajtu [www.morskodobro.me](http://www.morskodobro.me) smo postavljeno je preko 1000 Ugovora o korišćenju morskog dobra, uključujući i Anekse ugovora, kao i Urbanističko-tehničke uslove. Sajt je redovno ažuriran o svim bitnim aktuelnostima u preduzeću.

Svakodnevno je vršena analiza medijske prisutnosti i aktivnosti Javnog preduzeća, putem aplikacije Buzz monitor, a sve u saradnji sa Ninamedia d.o.o. Odgovoreno je na oko 70 novinarskih pitanja.

Sredinom februara 2023.godine, zaključkom Vlade Crne Gore i Naredbom Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma Javno preduzeće je preuzelo upravljanje pomorskim i priobalnim prevozom na trajektnoj liniji Kamenari-Lepetane. Nakon nabavke trajekata "30. Avgust" i "Ruka pravde" organizovane su Press konferencije uz prisustvo Predsjednika Vlade Crne Gore, Resornog ministarstva, kao i predstavnika ostalih ministarstava, lokalnih samouprava i institucija.

Organizovno je i medijski promovisano potpisivanje "Sporazuma o povlašćenom korišćenju usluge trajektnog prevoza" između Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore i opština Herceg Novi i Tivat i "Sporazuma o ustupanju na korišćenje Luke Budva između Javnog preduzeća i Opštine Budva".

## ZAKLJUČCI I OCJENE LJETNJE TURISTIČKE SEZONE 2023. GODINE

- ❖ Predsezonske aktivnosti su se odvijale saglasno utvrđenim Planom pripreme ljetnje turističke sezone 2023. godine, koje je donijela Vlada Crne Gore u martu ove godine. Struktura aktivnosti sastojala se od uobičajenih poslova službi Javnog preduzeća na pripremi turističke sezone, a za cilj su male stvaranje uslova za kvalitetnu pripremu i odvijanje sezone.
- ❖ Javno preduzeće je u okviru svojih osnovnih zakonskih nadležnosti, koje se ogledaju u davanju na korišćenje djelova morskog dobra, pokazalo izuzetnu aktivnosti i posvećenost, te je u tekućoj 2023. godini na dan 30.09.2023. godine, zaključilo cca 850 ugovora o korišćenju djelova morskog dobra.
- ❖ Nadležni sekretarijati lokalnih samouprava 6 primorskih opština su, od ukupno 415 kupališta koja su bila u funkciji, izdali 359 Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima tokom sezone za 2023. godinu ili oko 86,51% od ukupnog broja kupališta.
- ❖ Programom međunarodnog priznanja Plava zastavica kao značajnog ekskluzivnog ekološkog obilježja, tokom 2023. godine, dodijeljeno je ukupno 41 Plavih zastavica (40 zastavica za kupališta i 1 zastavica za marinu) i 10 sertifikata za kupališta koja su u pilot fazi Programa.
- ❖ Prema izvještaju Crvenog Krsta za 2023. godinu ukupno je na raspolaganju bilo 670 licenciranih spasilaca na vodi (*40 ili 6,35% spasilaca više nego u prethodnoj 2022. godini*), što je rekordan broj od osnivanja Centra za obuku spasilaca na vodi od 1999. godine. Od toga je obučeno 147 novih spasilaca na vodi dok je 523 obučenih spasilaca koji su prošli provjere i ovjerali svoje licence.
- ❖ Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2023. godini praćeno je na ukupno 109 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštinama: Ulcinj 18, Bar 15, Budva 32, Tivat 9, Kotor 14 i Herceg Novi 21 lokacija i može se zaključiti da je kvalitet morske vode za kupanje za 2022. godinu na crnogorskom primorju uglavnom bio odličnog (59,60 %) i dobrog (34,90 %) kvaliteta, dok je 1,80 % uzoraka bilo zadovoljavajućeg, a 3,70 % lošeg kvaliteta.
- ❖ Najveći broj nedostataka tokom sezone odnosio se na uočene nepravilnosti na kupalištima i to neoslobađanje jedne polovine kupališta od plažnog mobilijara, što je bilo posebno izraženo tokom avgusta mjeseca, zatim rad kupališta bez odobrenja, nedostatak spasilačke službe tokom jula i avgusta.
- ❖ Generalno se može zaključiti da, i pored značajnih aktivnosti inspekcijских organa u sankcionisanju nepravilnosti, ostvareni rezultati tokom ljetnje turističke sezone 2023. godine, nisu bili zadovoljavajući u smislu sveukupnog stanja prostora u zoni morskog dobra, posebno tokom avgusta mjeseca. Postavljanje objekata i sadržaja koji nisu planirani Programom privremenih objekata za period 2019-2023. godine i važećim Atlasom crnogorskih plaža i kupališta, rezultirali su time da zona morskog dobra nije bila uređena u skladu sa planskim dokumentima.
- ❖ Odlukom Vlade Crne Gore dana 09. februara 2023. godine, donesen je Zaključak kojim se zadužuje Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore da preuzme obavljanje djelatnosti linijskog pomorskog saobraćaja na relaciji Kamenari – Lepetane – Kamenare. Javno preduzeće je u rekordnom vremenu organizovalo rad Sektora za pomorski i priobalni prevoz, kupilo trajekte i stavili ih u funkciju na veliko zadovoljstvo korisnika.

Obradio :  
Abramović Nikola  
Koordinator za plan i analizu

Huzona Adparbut

Broj: 0202-4347/1

Budva, 31.10.2023. godinu.



DIREKTOR  
Mladen Mikijelj

Huzona Adparbut